

2

Bremens Frimærker

og

Kjendtegnene paa deres Ægthed

samt

Schweizermærkerne

fra 1843—54

af

Baron Conway von Girsewald.

Separataftryk af „Nordisk Frimærkeblad“.

Kristiania.

G. O. Ullobergs Forlag.

1894.

Frimærkehængslen

„Herkules“

er ✓

den bedste og billigste

Frimærkefastsætter.

Den ødelægger ikke Mærkernes Farve.

Faaes hos:

Herrer Grimsgaard & Malling, Kr.ania.

Herr Ferd. Andresen, jr. —

„ G. O. Ulleberg, —

„ Olaf Grilstad, Trondhjem.

Bremens Frimærker

og

Kjendetegnene paa deres Ægthed

samt

Schweizermærkerne

fra 1843—54

af

Baron Conway von Girsewald.

Separataftryk af „Nordisk Frimærkeblad.“

Kristiania.

„Norges Sjøfartstidende“s Bogtrykkeri.

1894.

Indhold.

Bremens Frimærker og Kjendtegnene paa deres Ægthed	Side 1
Schweizermærkerne fra 1843—54...	„ 23

Bremens Primærker

og

Kjendtegnene paa deres Ægthed

I 12 Aar havde Bremen sine egne Frimærker, nemlig fra April 1855 til Udgangen af December 1867. Man skjælnet mellem 3 Udgaver, den første tæller kun utaggede Mærker og omfatter 4 Værdier: 3 Grote, 5 Silbergroschen, 5 og 7 Grote; disse benyttedes fra April 1855 til Juli 1860. Fra 1861 af anvendte man gjennemstukne Mærker, 5 Værdier: 3 Grote, 5 Grote og 5 Silbergroschen, af samme Type som første Emission samt 2 nye 10 og 2 Grote. Denne anden Udgave maatte saa i 1866 vige Pladsen for den tredie, taggede, der omfatter de samme Værdier som anden Udgave og desuden 7 Grote af I Emission. Hvert Mærke bærer den frie Hansestads Vaaben, en Nøgel, i forskjellige Vaabenskjold. Myntfoden var 72 Grote = 1 Gulddaler (til Værdi Kr. 3). 5 Silbergroschen = 11 Grote. Man

kan neppe paastaa, at Mærkernes Tegning er særdeles kunstnerisk udført, endskjønt hver Værdi viser meget omhyggelig tegnede Enkeltheder, specielt 2 Grote orange og 10 Grote sort. Disse Enkeltheder har i Begyndelsen lagt store Vanskeligheder iveien for Forfalskninger, der udførtes med mindre fuldkomne Hjælpe midler, og derfor findes der fra tidligere Tider rigtig slette Falsifikater. De Fremskridt, som er gjort paa Teknikens Omraade, er ogsaa kommet Forfalskerne til gode, og i de senere Aar er der fremkommet Forfalskninger, der er vel skikkede til at narre uerfarne Samlere. I Slutningen af 70-Aarene er der skaar et nye Stempler efter de gamle, om Nytryk kan der imidlertid ikke være Tale, det dreier sig kun om værdiløse Efterligninger. Ved alle Falsifikater er det især Papiret, der er afvigende fra Originalernes. Fra England har vi gjentagne Gange været forelagt Forfalskninger; disse var som oftest ustemplede, og man betragter derfor nu uvilkaarlig ubrugte Bremermærker med større Mistillid; da det desuden blev mere og mere almindeligt at samle Mærker paa helt Brev, var ogsaa Efterspørgselen efter ustemplede Exemplarer ringe. Denne Foretrækken af stemplede Mærker havde til Følge, at saavel ægte som falske

Bremere er blevne afstemplede; der findes Originaler, som bærer et aldrig anvendt Annuleringsstempel og Forfalskninger, hvis Afstemplinger eiensynlig stammer fra de ægte Stempler. Det er at beklage, at saa mangen smuk Original er bleven ødelagt ved en værdiløs Afstempling. I det følgende har jeg nu foretaget en Sammenstilling af alle karakteristiske Enkeltheder i Tegning, Afvigelser i Tryk, de saakaldte Gravor-tegn eller Kjendemærker for Postfunktionærerne og Typeforskjelligheder ved Originalerne; det saakaldte Feiltryk med Inskription; FRANCO-MARKEN omtales ikke, da det aldrig har været i Kurs. Mærket 3 Grote sort paa blaat forekommer i alle 3 Udgaver i 3 Typer; 5 Grote sort paa rosa ligeledes i 2 Typer. Det maa fremhæves, at ikke alle de omtalte Kjendetegn vil kunne skjelnes hos hvert enkelt Mærke, der findes Exemplarer med temmelig udvisket Tryk og ved stemplede Mærker dækker Stemplet ofte mangen Detalj. Jeg har imidlertid angivet saa mange Enkeltheder ved hver Værdi, at man med lidt Omhyggelighed og et godt Forstørrelsesglas altid vil kunne finde Ægthedstegnene. Jeg haaber, at meget nyt vil bydes og, at enhver Samler ved Hjælp af disse Kjendetegn vil være istand til selv at under-

søge sine Bremermærkers Værd. Nogen fjerde Type af 3 Grote-Mærket sort paa blaåt, som Franskmanden I. Bernichon vil have fundet, kunde jeg ikke konstatere, i ethvert Fald har jeg aldrig seet nogen saadan.

1. 3 Grote sort paa blaåt, blaagraat, 3 Udgaver, hver med 3 Typer, anvendte til Frankatur mellem Bremen, Bremerhafen og Vegesack.

Kjendetegn:

1. Alle 3 Typer af hver Emission har et Punkt paa Kronens midterste Spids; denne er paa Type II og III bøiet skarpt tilvenstre.
2. a) Type I. Værdizifferet, 3, i det øvre Hjørne tilvenstre er mindre end de andre 3 Ziffere.
b) Type II. Værdizifferet, 3, i det øvre Hjørne tilvenstre er smalt og noget længre end de andre 3.
c) Type III. Værdizifferet, 3, i det øvre Hjørne tilvenstre er kort og tykkere end de andre 3.
3. a) Type I. Nøglen berører ikke Vaabenindatningslinjen, tilhøre kommer den første Vertikallinje i Vaabenskjoldet endog imellem, medens den anden Linje skjærer Topknappen paa Nøglens Greb
b) Type II. Nøgleskjærets Skyggelinje berører Vaabenskjoldets

Randlinje, Nøglegrebets Topknap berører ligeledes den første Vertikallinje.

- c) Type III. Nogen Berøring mellem Nøgleskjæret og Skjoldets Randlinje finder her ikke Sted, der er tvertimod et Mellemrum, den første Vertikallinje tilhøire berører saavel Topknappen som den høire Sideknap paa Nøglegrebet.

4. Under Ordet BREMEN findes Ornamenter, Arabesker; disse danner nøiagtig under Bogstaverne EM en oventil aaben Oval, der

- a) paa Type I. er næsten lukket og har kun én indre Vertikalstreg, og er der endvidere korte lodrette Streger over Ovalaabningen;

- b) paa Type II. er noget mere aaben, og er der i denne to Vertikalstreger, Ovalaabningen berører desuden Omrandingslinjen for Feltet med Ordet „Bremen“;

- c) paa Type III. er endnu mere aaben og, hvori der findes tre indre Vertikalstreger, over Ovalaabningen er der, ligesom paa Type I smaa lodrette Streger.

5. De store Værdizifferne paa begge Sider af Vaabenskjoldet har

paa alle 3 Typer et lidet kredsformet Punkt saavel i den øvre som nedre vandret skraverede Halvdel af Treetallet.

6. a) Vaabenskjoldet paa Type I. berører *ikke* Omrandingslinjen paa den venstre Værdiziffer-Oval.
b) Vaabenskjoldet paa Type II. *forener* sig med samme Linje.
c) Vaabenskjoldet paa Type III. *tangerer* kun denne Linje.
7. I Kronetegningen over Vaabenskjoldet sees 5 Stene, paa Type I. og II. er den midterste af disse rund, paa Type III. derimod rombeformet.

Type II. synes at have tjent som Forbillede for Forfalskningerne; det bør bemærkes, at Punktet paa den midterste Kronespids mangler ved disse.

2. 5 Grote sort paa rosa, utagget, gjennemstukket og tagget. til Frankatur af Breve til Hamburg.

Kjendetegn:

1. Mærkerne af alle 3 Emissioner er adskilte ved tynde sorte Linjer
2. I hvert Hjørne findes der, indenfor ovennævnte Linjer, men udenfor Mærkets Tegning, et lidet sort Punkt.
3. Bogstaverne i Ordet „Franco“ staar

alle hver for sig undtagen an, der støder sammen nedentil. I hver Emission forekommer der 2 Typer,

som er let kjendelige og tilsyneladende skylder en Forskydning af Tegningen sin Tilblivelse, begge Typer staar ved Siden af hinanden i samme Plade. Type I. tilvenstre.

4. a) Type I. De 12 nederste Bølgelinjer i Bunden begynder fra det høire Hjørne. Tælles fra venstre til høire, har den 12te Bugt ikke faaet tilstrækkelig Plads, den viser sig derfor kun som lidt mere end halv.
- b) Type II. har 11 hele Bølgelinjer nedentil, tilhøire og venstre $\frac{1}{2}$ Bue, den høire noget mere buet end den venstre.

5. a) Type I. I Vaabenskjoldet sees tydeligt 9 lodrette Streger. Tælles fra høire, har den første Streg allerede normal Afstand fra Indfatningslinjen, den tiende Streg er derfor næsten usynlig og gaar delvis i et med Indfatningslinjen. Stregene tælles midt i Vaabenet under Nøgleskjæret.
- b) Type II. viser 10 tydelige Streger, som alle har faaet Plads i Skjoldet, ved at man tilhøire er begyndt med en noget mindre Afstand mellem den første Streg og Indfatningslinjen.
6. Forskjellen mellem Bølgelinjerne i Bunden er ogsaa iøinefaldende, især tilvenstre ved Siden af Vaabenskjoldet mellem dette og Rammen om det venstre Værdiziffer.

- a. Paa Type I. gaar Bøgelinjerne ovenfra og ned, idet Buerne begynder med sit høieste Punkt ved Vaabenskjoldets Ramme.

- b) Paa Type II. er de næsten vandrette, idet Buerne begynder med sit laveste Punkt ved Vaabenskjoldets Ramme.

5 5

7. a) Type I. Det høire Værdiziffer har en noget bøiet „Bjælke“ og ender nedentil

i en punktlignende Fortykkelse.

b) Type II. Det høire Værdiziffer har her en næsten ret „Bjælke“, ligesom det ogsaa mangler ovennævnte Fortykkelse.

3. 7 Grote sort paa gult første og sidste Emission. existerer ikke gennemstukket, bestemt til Frankatur af Breve til Mecklenburg og Lübeck, kun én Type findes.

Kjendetegn:

1. Mærkerne af første Emission viser den ydre Omrandings- respektive Delingslinje; denne mangler imidlertid paa de tærgede Mærker.

2. Vaabenskjoldet, Krønen og de Ornamenter, som staar mellem resp. over Ordene „Franco“ og „Marke“, er skraverede med lodrette Streger; en af disse Streger skjærer det øvre venstre Hjørne af M i Ordet „Marke“ (M er tegnet ind i disse

sorte Streger).

3. Stregene i Skjoldet skjærer lidt igjennem dettes øvre tykke Indfatningslinje.
4. I Vaabenskjoldet kan man skjelne 14 lodrette Streger, 7 tilhøre og 7 tilvenstre for Nøglen; Afstanden mellem den første resp. sidste Streg og Indfatningslinjen er kun halv saa stor som mellem de enkelte Streger.
5. Kun Nøglens Skygge-ider berører Indfatningslinjen, altsaa paa 3 Steder, tilhøre oventil, paa høire Side og nedentil.
6. Efter „Sieben Grote“ nedentil findes et gult Punkt, dette saavel som Punktet over *i* i „Sieben“ er stort, paa Forfalskningerne derimod meget ubetydeligt. Det bør her ogsaa bemærkes, at Papiret i Falsifikaterne afviger meget fra Originalernes.
7. I Modsætning til Bølgelinjerne i Bunden paa 5 Grote Mærkerne er Bølgerne her vinkelformede oventil, ikke afrundede, herved bliver de noget høiere; paa den inderste af de to Indfatningslinjer nedentil hviler 9 saadanne Bolger, som paa Grund af deres Begrændsning nedentil ligner Triangler. Hverken tilhøre eller venstre begynder disse

Bølger i Hjørnet, men lader et lidet Ruin aabent.

8. De paa begge Sider anbragte Ziffer (7) har udenom Ovalen en lodret skraveret Ramme. Ved det venstre Ziffer berører den ydre øverste Rammedel Mærkets indre Omrandingslinje, medens der er ladet lidt Mellemlum aabent mellem denne og den nedre Rammehalvdel, i dette Mellemlum sees 2 Bølgelinjer af Bunden.

Ved den høire Ramme bliver kun den yderste høire Del, Midten, skaaret af Mærkets Indfatningslinje, i det øvre Mellemlum sees 2 Bølgelinjer, medens der nedentil kun er én.

4. 5 Silbergroschen grønt paa hvidt. i Farvenuancer: smaragdgrønt, mørkegrønt, gulgrønt, olivengrønt, utagget, gennemstukket og tagget. Bestemt til Frankering af Breve til Storbritanien

Kjendetegn:

1. Grønne Delingslinjer, der imidlertid mangan Gang er meget vanskeligt at opdage, ofte kun paa én Side over Taggerne paa Gjennemstikningen eller Tagningen. Imidlertid er de

Mærker, paa hvilke man ikke kan oplage nogen Del af saadan Linje, meget tvilsomme.

2. Gjennemstikningen er som paa alle Mærker af denne Emission meget fint udført. Tagningen paa sidste Emission er noget grovere, men dog nøiagtig. Paa Falsifikater er navnlig Tagningen meget ujevn.

3. I Vaabenrammens Ornamenter findes tilvenstre oventil et

Punkt, endvidere nedentil baade tilhøire og venstre et Punkt. Mærkerne af første Emission, utagget, afviger i flere Punkter fra de to følgende, disse sidste har :

4. begge en tydelig grøn Streg i det paa høire Side hængende fanelignende Draperi, denne mangler imidlertid paa de utaggede Mærker.

5. Endvidere gennemskjærer de lodrette Bundstreger i Mærkets

5 Sgr.

Midparti den indre Indfatningslinjen nedentil og gaar endog

lige ned paa 5 og S i 5 Sgr; paa de utaggede Mærker er de derimod holdt bedre indenfor de rette Grændser.

6. Ligeledes er det kun de gennemstukne og taggede Mærker,

der i det romerske Værdiziffer i nedre hoire, Hjørne har en grøn Streg i V's smale Ben.

7. Den ydre Ramme dannes paa Mærkerne af alle 3 Emissioner af lang-

agtige Ovaler, der er forbundne ved smaa Kugler, saaledes, at der i hvert Hjørne er en Kugle eller Cirkel; hver enkelt af disse Cirkler

bestaar af Cirkellinjen, inden i denne befinder sig en liden Halvmaane, der altid vender den aabne

Side ind, det er kun Kuglen i det øvre høire Hjørne, som har en fuldstændig Kreds istedetfor denne Halvmaane, der er 15 Cirkler med Halvmaaner og 1 med hel Cirkel.

5. 10 Grote sort paa hvidt, gjennemstukket og tagget. For Porto til Nederlandene.

Brugte Exemplarer, især af sidste Emission er meget sjeldne. Kjendetegnene er tildels vanskelige at finde, paa ubrugte imidlertid lettere; til Falsifikaterne har man benyttet urigtigt Papir.

Kjendetegn:

1. Den ydre Delings- resp. Omrandingslinje.

2. Værdizifferet (10) i det øvre høire Hjørne har en mere eller mindre tydelig sort Strøg i den venstre Halvdel af Nullet.

3. Ettallet i det venstre Tital oventil har paa Ydersiden en Udvæxt.

4. Ettallet i det venstre Tital nedentil har en større Fodstreg end de andre 3 Ettal. navnlig er den venstre Del, temmelig lang.

5. Ettallet i det høire Værdiziffer nedentil har den mindste Fodstreg.
6. Nullerne i alle 4 Værdizifferer er ikke ganske runde nedentil, de er noget skjæve.
7. Trækker man en Linje mellem 1 og 0 ud i Mærkets Hjørne, saa skjærer denne et bladformet Ornament, hvori der sees smaa Streger, der under Luppen ser ud som en Hannekam; det er at bemærke:
 - a) at der over det øvre venstre 10 findes 7 Streger, hvoraf den tredie fra venstre er længst;
 - b) at man over det øvre høire 10 kun kan se 3 tydelige Streger fra venstre til høire, af en fjerde Streg sees kun Antydning og ved Siden deraf et Punkt;
 - c) at der under det venstre 10 nedentil findes 6 Streger, den 3 og 4 Streg er adskildt ved et lidet Melletrum;
 - d) at der under det høire 10 nedentil findes 6 Streger.
8. Ordet BREMEN staar paa gitteragtig Bund, over B og R skjærer Bundlinjerne ganske tydeligt Omrandingslinjen og løber ud i Bladornamenterne tilhøire for Værdizifferet (10), medens de ellers er holdt indenfor Omrandingslinjen. Disse Streger

er det Kjendetegn, som er lettest at paavise.

9. Bogstaverne B og R har i den øvre Bue hver et Punkt, i B staar dette mere tilhøre, medens det i R findes nærmere Buens Midte.

The image shows two large, bold, black letters, 'B' and 'R', in a serif font. The 'B' has a small dot at the top of its right vertical stem, and the 'R' has a small dot at the top of its vertical stem. The letters are set against a white background.

10. Vaabenet (Nøglen) er anbragt i en lodret linjeret Oval og berører ikke Ovalens Indfatningslinje. Nøgleskjæret staar længere fra Indfatningslinjen end Grebet.
11. Denne Del af Mærket har ogsaa nogle karakteristiske Eiendommeligheder, som ved skarpe Aftryk selvfølgelig er mere fremtrædende end ved senere.

a. De to Linjer, som skal danne det øvre høire Hjørne berører ikke hinanden.

b. Af Bundlinjerne gaar en nedenfra ind i Nøgleskjæret, Nabolinjen ligesaa, endskjønt denne er vanskelig at finde.

- c. Paa Nøglegrebet er der paa de ydre Ornamente 3 Lister, den høire af disse er ikke lukket oventil.

2. 2 Grote orange til orangerødt, kun gjennemstukket og tagget. Portotaxt for Breve mellem Bremen, Bremerhafen og Vegesack.

Kjendetegn :

1. I den øvre Del af P i POST findes et orange-farvet Punkt.

2. I Bogstavet S i samme Ord findes baade oventil og nedentil et Punkt.
3. I Bogstavet A i Ordet AMT er et Punkt under Tverstregen.
4. I Bogstavet S i Ordet STADT er 2 Punkter som under 2.
5. I Bogstavet A i STADT er et Punkt som under 3.

6. Den forreste Spids paa 2 Tallet i det øvre høire Hjørne løber langt ned og er meget spids i Modsætning til de 3 andre Værdizifferere.

2 Grote Mærket træffer man særdeles hyppig forfalsket; foruden at ovennævnte Punkter mangler, afviger ogsaa Farven. Der findes Originaler i en næsten brunorangerød Nuance; denne forekommer ikke paa Falsifikater.

Som allerede nævnt afviger Papiret i Falsifikaterne stærkt fra det, som er benyttet til Originalerne, dette sidste er nemlig blødere og mere uldent, seet gennem Lupe viser det sig som gennemtrukket med glindsende Fibro. Efterligningerne er trykte paa tyndere mere glat Papir. Det er vanskeligt at beskrive Papirforskjelligheder, som kun lader sig føle; den, som imidlertid har en eller anden Original, vil let kunne paavise Afvigelserne. Der findes ogsaa Falsifikater med saakaldt Originalgummi, denne er dog ikke nu længere nogen Garanti, thi med gammel temmelig sur Gummi Arabicum kan man let fremstille den deiligste sprukne og brunlige „Originalgummi“. Mangen Frimærkekjender, ogsaa saadanne, som modtager Mærker til Undersøgelse, er ofte i Tvivl om Bremer-Mærkers Ægthed; jeg har undersøgt Exemplarer, som beviser denne Paastand. I det store og hele taget er de falske Afstemplinger forholdsvis lette at kjende, skjønt der findes enkelte, som er uhyre vanskelige at bedømme.

De falske Annulerings-Stempler er gjerne udviskede, som Regel bærer Mærket mindst muligt af Stemplets Bogstaver eller Tal; Stregene er ofte blevne meget tynde, som oftest dog af en dyb frisk sort Farve, medens de rette derimod har en mere graasort Farve og delvis slaar fede igjennem.

Om de ægte Makuleringsstempler vil jeg kun i sin Almindelighed bemærke, at de forekommer i sort eller blaa Farve.

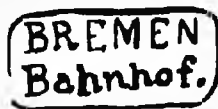

BREMEN
28 11½ 6-7

Oftest træffer man Ordet BREMEN i et liggende Rektangel; under Navnet, Dag, Maaned,

Rosette og Klokkeslet. Dette Rektangel forekommer i mange forskjellige Størrelser, dets Høide er som oftest 11—12 Millimeter, Længden varierer fra 15—30 Millimeter.

Fremdeles ser man ofte

BREMEN
Bahnhof.

i et Rektangel med afrundede Hjørner, Bogstaverne i Bahnhof er i en afvigende Skriftsort.

Bremen, Bremerhaven, Vegesack er Stedsstempler i Dobbelcirkel enten i sort eller blaa Farve. Over Bremen staar her ST. P. A. (Stadt—Post—Amt; under Bremerhaven et stort Vaaben (Nøgel) eller over Nav-

net en liden Nøgel mellem 2 Klammere; Vegesack viser ogsaa sidstnævnte Annulering.

BREMEN-BAHNHOF findes ogsaa i

Cirkel uden nogen indre Kreds, Bahnhof er forkortet til BAHNF, Farven er enten blaa eller sort. Der findes ogsaa et Stempel uden Ramme nemlig Ordet FRANKO.

Fremdeles saa jeg paa en Bremen Bypost Cuvert en Stempel med Ordet Bremen i noksaa store Bogstaver uden Ramme, derunder stod bare Dato og Maanedens Navn.

Mærker annullerede med Blækstreg forekommer ogsaa. Jeg har her kun nævnt de væsentligste Stempler og gjør ikke Fordring paa at have behandlet dette Thema udtømmende.

Schweizer-Mærkerne

fra

1843—1854.

Den 1. Marts iaar var det 50 Aar siden Schweiz emitterede sit første Frimærke, denne Stat er saaledes den første paa Kontinentet, der kan se tilbage paa sine Frimærkers 50aarige Bestaaen. Over hele Verden har Postvæsenet i dette Tidrum udviklet sig fra en ubetydelig Begyndelse til et storartet Hele, saaledes har ogsaa i Schweiz, — der i politisk Henseende af et Statsforbund er blevet en Forbundsstat, — de forskjellige postale Indretninger udvidet sig og udviklet sig til stor Fuldkommenhed. Den interessanteste Periode af dette halve Aarhundrede er for Schweizer-Mærkernes Vedkommende ubetinget det første Tiaar fra 1843—1853, i hvilket Tidsrum først de enkelte Kantoner udgav egne Frimærker, der senere efter en Overgangsperiode afløstes af de for Forbundsstaten gjældende Mærker. Kan-

tonalmærkerne og deres nærmeste Efterfølgere hører ubestridelig til de interessanteste filatelistiske Samleobjekter; men skjønt disse allerede tidlig var meget efterspurgte og sattes høit i Værdi, raadede der gjennemgaaende stor Uvidenhed om disse Mærker, og man famlede om i et Mørke, som ingen følte sig sikker nok til at lyse op i. En Følge af denne Uvidenhed var det, at lige op til Slutningen af 70-Aarene kun meget faa Samlere var istand til at udtale sig om deres Ægthed og, at der i de fleste Samlinger fandtes Falsifikater af dem. Man fortæller, at Medlemmerne af en tysk Frimærkesamler-Forening bedømte sine Kantonalmærker efter Formandens Samling, indtil man opdagede, at han heller ikke havde andet end Falsifikater istedetfor Originaler. Den nylig afdøde Adolfo Schulze's Forskninger maatte tilskrives Fortjenesten af at have bragt det første Lys i det Mørke, som hvilede over disse Mærker; han paaviste Typeforskjellighederne og bragte efter mange Forsøg og Sammenligninger endelig Frimærkearkets korrekte Sammenstilling paa det Rene. Den af ham i 1878 offentliggjorte „Kantonalmærkernes Historie“ kan betragtes som Grundlaget for alle senere Bearbejdelser og Suppleringer. Herr v. Reuterskiöld, Lausanna, offentliggjorde

endvidere for 3 Aar siden en lærerig Studie „Schwoizer Kantonalmærkerne og deres Forfalskninger“ og endelig er de fotografiske Gjengivelser af samtlige Typetavler, som Herr Pfenniger, St. Gallen, fremstillede saavel som den paa H. Kirchhofers Forlag udkomne Haandbog meget væsentlige og lærerige Hjælpemidler ved Bedømmelsen af disse Frimærker. Den store Mængde eksisterende Falsifikater af ældre og nyere Dato gjør det imidlertid endnu vanskeligt for den store Majoritet af Samlere selv at bestemme forannævnte Mærkers Ægthed.

I det følgende vil jeg anstrænge mig for hovedsagelig at gjøre opmærksom paa Kjendetegnene paa ægte Mærker, disse ligger for det meste i smaa Eiendommeligheder i Tegningen; jeg vil ikke indlade mig for meget paa almindelig Beskrivelse eller Omtale af alle eksisterende Forfalskninger og deres Afvigelser, da dette kun vilde trætte og forvirre Læseren. Ved Siden af Mærkernes egentlige Kjendetegn maa der ogsaa tages Hensyn til Afstemplerne, der som oftest er meget daarligere eftergjort end selve Mærket.

Frimærkerne fra 1843—1853 lader sig inddele i 3 Grupper.

1. De kantonale Postmærker, gjældende inden vedkommende Kanton.

2. Forbunds-Postkredsmærker fra Overgangsperioden, gjældende for Schweiz.
3. Den endelige Udgave af Frankomærker for Schweiz.

1. De kantonale Postmærker.

- a) Kanton Zürich. b) Kanton Genf.
- c) Kanton Basel (By).

a) K a n t o n Z ü r i c h .

1. Marts 1843.

1. 4 Rappen (Local-Taxe), sort, fem Typer.
2. 6 Rappen (Kantonal-Taxe), sort, fem Typer.

Mærkets Bund bestaar af sorte Linjegrupper, 4 og 4 Linjer sammen, der skjærer hinanden paa skraa. Hele Mærket har desuden et Overtryk af røde enten vandret eller lodret løbende Linjer, hvoraf der paa 1 Centimeter kan tælles 15 dobbelte og 15 enkelte Linjer. Begge Værdier er trykt i Dobbelt-Ark paa 50 Stykker, 5 i hver Række og disse er igjen 5 forskellige Typer.

1. 4 R a p p e n L o c a l - T a x e .

For at kunne bedømme disse Mærkers Ægthed, maa man tage Hensyn til Typeforskjellighederne og undersøge, om det Mærke, hvorom der er Tale, svarer nøiagtig til en af de 5 Typer; der findes nemlig en Mængde gode Forfalskninger.

Tegningen af det store Værdiziffer samt Inskriptionerne, særlig disse sidstes Stilling paa Bundens horizontale Linjer opviser Afvigelser, dog kan disse ikke saa let opdages. Et godt Kjendetegn er imidlertid Ordningen af de skraatløbende Bundlinjer i Mærkets Midtparti, hvorpaa det store Værdiziffer staar; man maa tælle de smaa Linjer, der findes i de fire Hjørner og, som kan adskilles ved Hjælp af et Forstørrelsesglas. Som omstaaende Afbildning viser, findes der paa:

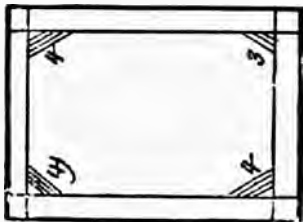
Type I. i begge de øvre Hjørner og det venstre nedentil 4 Streger, i det høire Hjørne nedentil derimod kun 3.

Type II. egentlig 4 Streger i hvert Hjørne, dog ser man i det venstre Hjørne nedentil den første Streg i den nye Linjegruppe, saa her opføres én Streg.

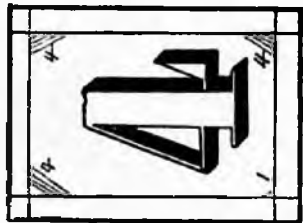
Type III. i det øvre venstre og nedre høire Hjørne 4, i det nedre venstre 2 og i det øvre høire 3; her kan man ogsaa være i Tvil om, hvorvidt man skal regne 2 Streger i det venstre Hjørne nedentil; jeg har imidlertid opført 2, da der paa ustemplede Exemplarer lader sig paavise 2 saadanne.

Forholdet paa Type IV. og V. vil sees af Tegningen.

I

II

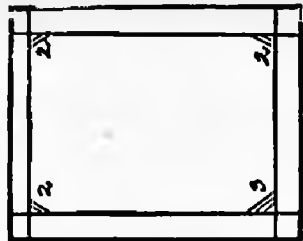
III

IV

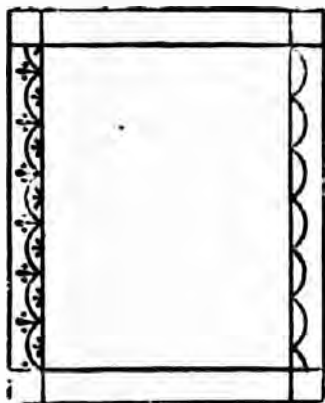
V

Type II. har endvidere det paafaldende Kjendetegn, at den horizontale Linje, der begrænder 4-Tallet oven til ikke er ganske ret, men har en Bugt, som hosstaaende forstørrede Tegning viser.

Mellem Ordene Local og Taxe er der en tydelig Bindestreg, som aldrig maa mangle. Paa de ægte Mærker er Ara-

beskerne, der udfylder Side-rammerne, meget uregelmæssige, dettegjælder saavel de smaa Buer som de af disse omslutede Punkter, der paa de ægte Mærker er meget smaa, medens de paa Falsifikaterne

som Regel er større eller næsten formløse. Paa hver Side findes $6\frac{1}{2}$ Bue, tilvenstre er den halve Bue, oven til, tilhøire derimod nedentil. Papiret spiller lidt i det gulligt hvide og er grovfibret, Forfalskningerne er derimod som oftest

blanke, jeg er tilbøielig til at kalde det lakerede.

Selv paa stygt afstemplede Zürich 4 Rp. vil man i de fleste Tilfælde kunne paaavise Antallet af de ovenomtalte Streger og derigjennem lettest bestemme Typen, resp. kjende et Falsifikat. Den bedste Forfalskning, jeg endnu har seet, er udført efter Type V., dette er den eneste, jeg har truffet paa, hvor Grupperingen af Stregene var korrekt, Binde-stregen mellem Local og Taxe manglede imidlertid. Mærker, der har Aarstallet 1.8.4.3 fordelt i de fire Hjørnefelter, er selvfølgelig falske.

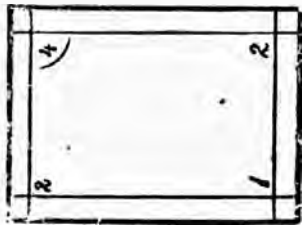
En Eiendommelighed, der bør omtales, er fremdeles, at Typerne IV. og V. er 1 mm. bredere end de 3 første Typer.

Det maa paany nævnes, at de anførte Streger ikke alle lader sig paaavise paa mindre skarpt trykte Exemplarer, paa Type I. skjelnes i høire Hjørne oventil ofte kun 3 Streger istedetfor 4; paa Type II. i øvre Hjørne tilvenstre 4 istedetfor 1; paa Type IV.

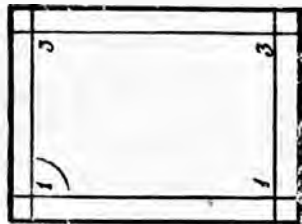
2. 6. Rappen Cantonal-Taxe.

Ogsaa for denne Værdis Vedkommende vil Typeforskjellighederne let kunne opdages paa nedenstaaende Schema, der er meget væsentligt ved Bestemmelsen af Mærkers Ægthed.

I

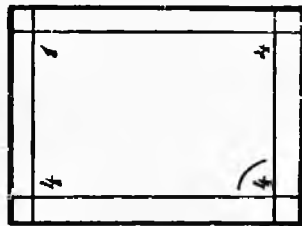
II

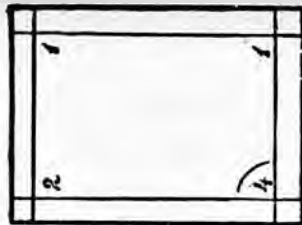
III

IV

V

tilvenstre nedentil 3 istedetfor 4; paa Type V. ligeledes 3 for 4. For at gjøre opmærksom paa disse Afvigelser er de betræffende Tal indklamrede paa Tegningen. Paa Type I. staar som specielt Kjendetegn de 2 midterste Streger i første Linjegruppe i øvre høire Hjørne

meget nær sammen, og i anden Gruppe viser den fjerde Streg sig som Dobbeltstreg eller dobbelt saa tyk som de øvrige.

Type II. er den eneste, der efter Ordet Zürich oventil har et Punkt.

Mellem Cantonal og Taxe maa der ikke paa nogen af Typerne mangle Binde-streg. Papiret er det samme som for 4 Rappen Mærkerne. Aarstal forekommer kun paa Falsifikater.

Type IV. og V. er ogsaa bredere end Type II. og III., men Forskjellen er kun $\frac{1}{2}$ Millimeter.

4 og 6 Rp. er lige høie, 22 mm., 4 Rp. I., II., III., er 17,5 mm., Type IV. og V. 18,5 mm. brede, medens 6 Rp. er henholdsvis 18 og 18,5 mm. brede.

Det røde Linjeovertryk, som begge Værdier har, bestaar enten af lodret eller vandret løbonde Linjer. Nogen Bestemmelse om, i hvilket Forhold de 2 Overtryk skulde gjøres, foreligger ikke; 4 Rp. Mærkerne med lodret Linjeovertryk er imidlertid sjeldnere end de med vandret, medens det omvendte er Tilfældet med 6 Rp. Mærkerne, hvis der her overhovedet skal gjøres nogen Forskjel.

Inskriptionen paa 4 Rp. Local-Taxe og 6 Rp. Cantonal-Taxe antyder de to Værdiers forskellige Bestemmelse. Førstnævnte var bestemt for Lokalposten og det sidstnævnte for Postforbindelsen inden Kanton Zürich; begge Værdiers Frankaturgyldighed var begrændset til Kantonen.

Med Hensyn til Annulleringen gjaldt den Bestemmelse, at de i Zürich afstempledte Mærker skulde være makule-

rede med et Rosetstempel (som hosstaaende Tegning) i rød Farve, og de

udenfor Byen anvendte med samme Stempel i sort.

Det røde Stempel er det almindeligste. Original-

stemplet har en teglrød til blodrød Farve, Forfalsk-

ningerne derimod en mere lilarød Farve, desuden er disse anbragt saaledes, at kun en liden Del af Stemplet sees paa Mærket.

Undtagelsesvis forekommer Stemplet ogsaa i blaa Farve; endvidere findes der Mærker med ret og rund Stedsstempel, med P. P. og sort Stregstempel. Disse sidste Stempler findes fornemmelig paa Mærker, der blev opbrugt fra Aaret 1849 af; 4 Rp. Mærket har da forestillet et Portobeløb af 2¹/₂ Rp. og 6 Rp. Mærket 2×2¹/₂ Rp. To eller flere Züricher-Mærker til 4 og 6 Rp. brugt sammen forekommer meget sjelden; der findes ogsaa enkelte Tilfælde, hvor der af Posten er tilladt brugt et og et halvt 4 Rp. Mærke for 6 Rp. Nytryk eksisterer ikke.

Mærker uden Linjcovertryk træffes ogsaa af og til; dette er imidlertid ikke Rariteter, men maa denne Mangel tilskrives chemiske Indvirkninger, skjønt det jo ikke er absolut umuligt, at et enkelt Ark uden Linjcovertryk ved en Feil er kommet ud; saadaane Mærker

ubrugte er paafaldende slet trykte, saa der vel her nærmest er Tale om Makulatur.

b) Kanton Genf.

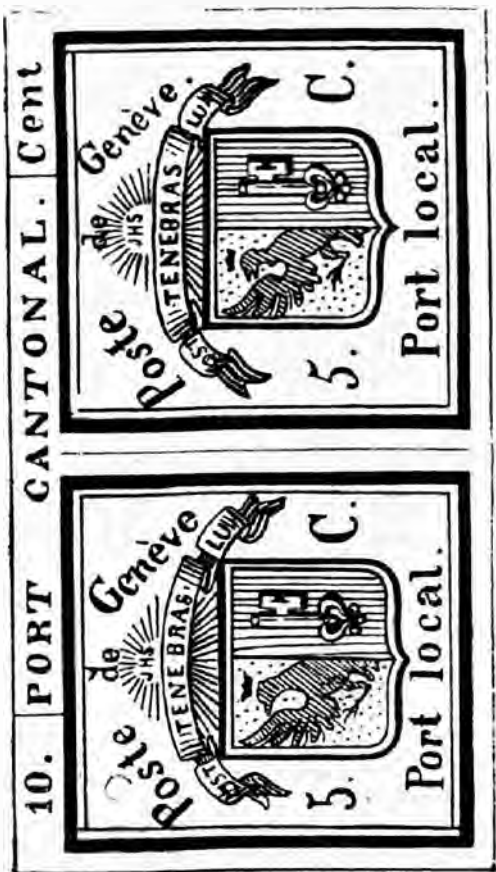
Oktober 1843.

1. 5 + 5 c. mørkt gulgrønt og sort.
Juli (?) 1845.
2. 5 c. gulgrønt; liden Ørn.
Januar 1847.
3. 5 c. gulgrønt; større Ørn.
December 1848.
4. 5 c. mørkegrønt; større Ørn.

1. 5 + 5 c. mørkt gulgrønt og sort, saakaldt „Dobbelt Genf“.

Dette af to 5 c. Mærker sammensatte Dobbeltmærke var bestemt for Porto af Breve inden Kantonen Genf, hvilket Inskriptionen oventil ogsaa angiver; denne gaar nemlig i ét over begge Mærker. Hver Halvdel benyttedes enkeltvis til Lokalporto, derfor bærer ogsaa hvert „Halvmærke“ nedentil Inskriptionen „Port local“. Dobbeltmærket i Almindelighed er en af de sjeldneste Kantonalmærker, i Særdeleshed „paa Brev“; ofte finder man to enkelte Halvdele satte sammen til et Dobbeltmærke; denslags Nødhjælp forraader sig imidlertid i Regelen ved 2 særskilte Stempler, medens Dobbeltmærket kun har et Annulerings-

stempel. Man finder ogsaa Exemplarer, der er brugt som Dobbeltinærke med et Snit i Midten, der gaar lige op til den øvre Inskription. Man forklarer denne Omstændighed med, at Postbetjenten

for at kunne tilfredsstillte Efterspørgselen efter halve Mærker af Bekvemmeligheds-hensyn klippede Mærkerne op paa denne Maade; saadanne Mærker solgtes ogsaa som Dobbeltmærker.

Som Kjendetegn paa en Dobbelt-Genfers Ægthed maa følgende Punkter, der let vil findes paa foranstaaende forstørrede Afbildning, bemærkes:

1. Det venstre Mærke er næsten 0.7 mm. smalere end det høire.

2. Paa det venstre Mærke berører det over Vaabenet anbragte Baand med Inskription Indfatningslinjen tilhøire, hvilket ikke sker paa det høire Mærke. Afstanden mellem den anden Ende af Baandet og Indfatningslinjen er betydelig længere paa det venstre Mærke end paa det høire.

3. Inskriptionen over Vaabenet, „Poste de Genève“, er forskjellig paa begge Mærker. De største Afvigelser bemærkes ved „d“ i „de“; paa det venstre Halvmærke berøres Ordet saavidt af Straalekrandsen, og Hovedet paa „d“, der ligner den øvre Del af et 1-Tal, ($\frac{1}{d}$) er tegnet lige op i Indfatningslinjen; paa det høire Mærke er Stregene i Straalekrandsen tegnet op i Ordet „de“, og Hovedet paa „d“, der ikke berører Indfatningslinjen, ender med en ret Udløber (d). Efter Ordet „Genève“ staar der kun

paa det høire Mærke et Punkt. Begyndelsesbogstavet „G“ berører her Indfatningslinjen, hvilket ikke er Tilfældet paa det venstre Mærke.

4. Paa det venstre Mærke sidder Kronen mere over Nakken paa Ørnen end paa det høire. Mellem Ørnens Krop, Vinge og Klo sees paa det høire Mærke ét Punkt, medens der paa det venstre er tre saadanne Punkter.

5. I begge Vaabenfelter med Nøglen sees over denne 11 Vertikalstreger. Paa det høire Mærke er disse nogenlunde paralelle, paa det venstre er de derimod meget uregelmæssige; den første Streg tilvenstre skjærer endog Halveringslinjen.

6. Det venstre Baand med Inskription „POST TENEBRAS LUX“ krummer sig mere over Vaabenet end det høire; mellem Vaabenet og Baandet er Afstanden paa det venstre Mærke derfor ogsaa større end paa det høire.

7. Man bør bemærke, at begge Ørne berører Vaabenrammen med Vingespidserne, dette er som oftest ikke Tilfældet paa Falsifikaterne.

8. Det væsentligste Kjendemerke paa Dobbelt-Genfernes Ægthed finder man ved de Linjer, som danner Rammen om begge Halvmærker. Der er en

tyk ydre og tynd indre Indfatningslinje. Den første vertikale, tynde Linje til venstre berører den tykke, horizontale baade oventil og nedentil. Den sidste vertikale tynde Linje til høire berører kun den tykke, horizontale, oventil. Paa det høire Halvmærke mangler der i det øvre venstre Hjørne et lidet Stykke af den indre, horizontale Indfatningslinje, saa der bliver en Aabning.

Ikke ved en eneste af de mange udmærkede Forfalskninger er Linjeindfatningen korrekt. En Slags Forfalskninger kjendes let paa den urigtige grønne Farve; betydelig farligere er imidlertid et Falsifikat, der er trykt med den rette gulgrønne Farve, og hvor alle Kjendetegn stemmer kun ikke Indfatningslinjen (ad 8.), der nedentil til venstre ikke er tegnet helt ned til den tykke Linje. Ørnenes Vinger berørte heller ikke Vaabenindfatningslinjen.

Baade det venstre og høire Halvmærke er hver for sig benyttet som Enkeltporto, og kan derfor hver for sig optages i Samlingen som særegne Mærker, ligesom de af 4 Mærker sammensatte Braunschweig og Mecklenburg Schwerin $\frac{1}{4}$ Mærker, hvis enkelte Dele svarer til særegne Portosatser; derimod

vil jeg regne de i Samlinger forekommende „Dobbelt Genfere“, der bestaar af 2 under hinanden staaende venstre eller høire Halvmærker, mere for Kuriositeter.

Makuleringsstemplet er i de aller fleste Tilfælde et Rosetstempel i rød Farve, noget lignende

Züricher-Stemplet, men mindre. Omendskjønt der findes diverse andre Afstemplinger, saa er kun denne ene afbildet her. Paa Falsifikater er som oftest

det større Züricherstempel anvendt, i den sidste Tid er denne Feil undgaaet, og man har Esterligninger af Genfer Stempel, der har en farlig Lighed med Originalen.

5 c. gulgrønt. Liden Ørn.

Efterat den halve Dobbelt Genfer i 2 Aar havde gjort Tjeneste som Lokalmærke, fik man om Sommeren 1845 indført et særskilt 5 Centimes Mærke, der dog, som Inskriptionen, „Port Cantonal,“ viser, benyttedestil kantonal Porto.

Typen for disse Mærker ligner et halvt „Dobbelt-Genf“, det er kun lidt større, 17.25 mm. bredt og 19.8 mm.

høit. Inskriptionen „l'oste de Genève“ er tegnet i en let Buc. Ordet „de“ staar istedenfor midt over Vaabenet noget mere til venstre.

Ørnen er, sammenlignet med den paa det senere udkomne Mærke, liden; den berører ikke Indfatningslinjen med Vingerne, kun Halefjærene træffer den indre Omrandingslinje, og den nederste af dem gaar endog gjennem denne og ned i den tykkere ydre Vaabenindfatningslinje.

Hverken ofter 5 paa venstre eller c. paa høire Side af Vaabenet findes der noget Punkt.

I den høire Vaabenhalvdel sees 19 Linjer, hvoraf den 3. og 4. fra venstre er meget lidet lodrette, tvertimod nærmest Slangelinjer; mellem 7. og 8. Linje er den største Afstand: den 1., 9., 13. og 18. Linje gaar gjennem den indre Vaabenindfatningslinje, den 1. og 9. længst.

Halveringslinjen, der deler Vaabenet i to, skjærer den indre Vaabenindfatning oventil og berører næsten den ydre tykke.

Naar man tager nøie Hensyn til de anførte Enkeltheder i Tegningen, skulde dette være tilstrækkeligt til at skille ægte Mærker fra falske.

3. 5 c. gulgrønt. Større Ørn.

I Januar 1847 undergik Genfer Mærkets Tegning en Forandring, og udgaves da dette tredje Mærke, hvis Farve ligner de to tidligere, men dog afviger ganske lidet fra begge.

I det følgende angives de Enkeltheder og Forandringer, der kan tjene til at kjende og adskille dette Mærke fra No. 2.

1. Størrelsen er den samme som for Mærket fra 1845, men Vaabenet er noget bredere.

2. Baandet med Inskriptionen „Post Tenebras Lux“ berører, resp. skjærer den høire indre Indfatningslinje.

3. Ørnen er større, har et korrektere Hoved og berører Vaabenindfatningens indre Linje med Vingerne.

4. Den Halvdel af Vaabenet, hvori Nøglen staar, har 17 lodrette Linjer; 6. og 7. Linje fra venstre gaar nedentil igjennem den indre Indfatningslinje.

5. I Ordet „Poste“ gaar „o“ for langt ned, da den nedre Halvdel er gjort uforholdsmæssig stor.

6. Af den Straalekrands, der omgiver Bogstaverne IHS over Vaabenet, gaar 3 Straaler meget høit op mellem „e“ i „de“ og „G“ i Genève, den ene Straale endog høiere end Hovedet paa „e“.

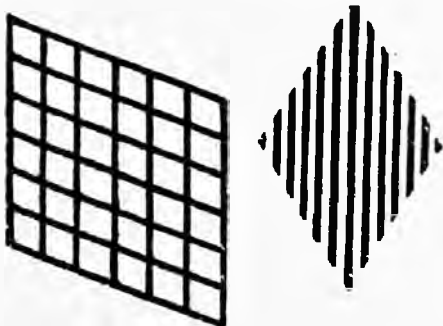
7. Inskriptionerne er alle større end paa Mærket med liden Ørn.

4. 5 c. mørkegrønt.

Dette i December 1848 udkomne Mærke skiller sig kun ved Farven fra det foran nævnte.

Forfalskningerne af disse tre 5 c. Genfermærker er gjennemgaaende slette og afviger ganske betydelig i Tegningen, især er Vaabenet, Ørnen og Vertikallinjerne er ikke rigtige, ligesom Straalekrandsen som Regel bestaar af meget smaa tynde Linjer ja ofte af en tandhjulformet Oval. En specielt mærkværdig Efterligning af beggo Mærker med stor Ørn findes ogsaa, den er nemlig i rosarød Farve; dette Mærke kunde muligens være en Essai.

De under 2, 3 og 4 opførte Mærker er som oftest makulerede, ved Hjælp af det røde Rosetstempel, dog forekommer ogsaa her forskjellige andre Af-

stemplinger, saaledes f. Ex. et sort Stregstempel samt et Gitterstempel ogsaa i sort Farve.

c) Kanton Basel (By).

Juli 1845.

2¹/₂ Rp. blaåt, sort og karmin;
Relieftryk.

Dette Mærke — Basel Bypost — er absolut det smukkeste ikke alene af Kantonalmærkerne, men ogsaa af alle de schweiziske Mærker lige ned til de nu gangbare. Der findes mange tildeels meget gode Forfalskninger, der slet ikke er saa lette at kjende som saadanne.

Kjendetegn er:

1. Vaabenskjoldet er omringet af en fin dobbelt Linjeindfatning; over SE i BASEL er der mellem Linjerne et sort Punkt, der ikke mangler paa nogen Original

2. Over Begyndelsen resp. Slutningen af Inskriptionen STADT - POST - BASEL ser man drueformede Forziringer, den til høire berører ikke Mærkets Indfatningslinje, er smal og længere end den paa venstro Side, der desuden ogsaa berører Indfatningslinjen.

3. Paa Tværlinjen over Vaabenskjoldet er anbragt liggende Arabesker,

der ligner Spørgsmaalstegn, tilhøre løber den Bue, der danner „Spørgsmaals-

tegnet“, meget rundere ud end den til venstre. Den horizontale Linje, hvorpaa det høire Spørgsmaalstegn ligger, gjør en liden Bue nedover, hvor den skjæres af Stav-Tegningens Kredslinje.

Naar man tager Hensyn til ovennævnte Kjendemerker, vil man vel kunne paavise falske „Baseler Duer“. Dog er det ikke tilstrækkeligt, at et eller to af disse Kjendetegn findes paa et Mærke, naar det tredie mangler, man har da sikkert ikke med nogen Original at gjøre.

Baseler Mærker, i sin Tid i det departementale Dekret ogsaa kaldet Franco Sedler, i rød og grøn istedetfor rød og blaa Farve er Prøvetryk, enkelte paastaar, at de er Nytryk fra 1866.

Med Hensyn til Afstemplingerne vil jeg kun bemærke, at man som oftest

ser et rødt Stedsstempel. Dette bestaar af en Dobbelt-ring med Inskription: BASEL oventil og Dagstiden nedentil f. Ex. NACH-MITTAG, i den indre Ring Dag, Maaaned og Aar i 3 Linjer. Dette er Europas ældste Stedsstempel. Ved Siden af dette forekommer ogsaa et med FRANCO i 8-kantet Ramme saavel i rød som sort Farve, sjeldnere sees PD i Oval og Stregstemplet. Forfalskningerne er som oftest ikke afstemplede; forekommer der ogsaa „brugte Falsifikater“, saa er Stemplet som Regel meget slot, f. Ex. et sort Enkeltrings-Steds-

stempel, der er meget for lidet, eller ogsaa et udvisket Stregstempel.

Da Kantonalmærkerne af mange større resp. Special-Samlere ogsaa samles efter Afstemplingen og paa Brev, saa har Forfalskerne udvidet sit Arbeidsfelt. Der klæbes Mærker paa Breve, hvoraf man har taget mindre værdifulde Mærker, naar bare Stempelen paa Brevet lader sig passe til det paa vedkommende Kantonalmærke. Ogsaa i denne Henseende maa man undersøge meget nøiagtig og forsigtig.

2. Forbunds-Postkredsmærkerne

1849—1850.

Efterat Enkeltstaterne i det schweiziske Forbund i politisk Henseende var forenede, overtog Forbundsstaten i Begyndelsen af 1849 Befordringen af Post i hele Schweiz.

„De i Kantonernes Postforvaltning bestaaende lovlige og benyttede Indretninger bliver indtil Postvæsenets endelige Regulering fremdeles i Kraft“, saaledes lød Forbundsforsamlingens Beslutning. Postdistriktet inddeltes i 11 Postkredse. Her nævnes kun de Kredse, der specielt kommer i Betragtning.

I. Postkreds: Kanton Genf og den waadtske Kreds Nyon.

VIII. Postkreds: Kantonerne Zürich, Zug, Schaffhausen, Thurgau.

Den forskjelligartede Myntfod, der benyttedes i de forskjellige Kantoner, lagde mange Vanskeligheder i Veien for Forbundspostforvaltningen, desuden var det kun Kantonerne Zürich, Genf og Basel, der hidtil havde egne Frimærker.

Der indførtes efter Afstanden 4 Brevkredse den 1. gik indtil 10 Mil

„ 2. „ „	25	„
„ 3. „ „	40	„
„ 4. „ over	40	„

Et Brev kostede:

- i 1. Brevkreds for $\frac{1}{2}$ Lod 5 Rp., og for hvert overskydende $\frac{1}{2}$ Lod 2 $\frac{1}{2}$ Rp.,
- i 2. Brevkreds for $\frac{1}{2}$ Lod 10 Rp., og for hvert overskydende $\frac{1}{2}$ Lod 2 $\frac{1}{2}$ Rp.,
- i 3. Brevkreds for $\frac{1}{2}$ Lod 15 Rp., og for hvert overskydende $\frac{1}{2}$ Lod 2 $\frac{1}{2}$ Rp.,
- i 4. Brevkreds for $\frac{1}{2}$ Lod 20 Rp., og for hvert overskydende $\frac{1}{2}$ Lod 2 $\frac{1}{2}$ Rp.

Man beregnede foreløbig efter den gamle Schweizerfranc og, hvor denne ikke fandtes, bestemtes en Reduktionkurs for Taxterne. Den franske Franc regnedes for 60 schweiziske Rappen, en milanesisk Lire var lig 50 schw. Rappen. Det kurserende Baseler Mærke

til 2 1/2 Rp. var efter denne nye Ordning fremdeles anvendeligt; for Kanton Genf, der allerede havde den nuværende Franc, stillede der sig Hindringer i Veien, da 2 1/2 Rp. efter gammel Myntfod svarede til 4 Ct. Genfermynt; for Kanton Zürich manglede den lavere Værdi, 2 1/2 Rp., da den mindste Taxt hidtil havde været 4 Rp. En definitiv Udgave af Mærker gjældende for hele Schweiz lod sig da ikke saa let realisere; det lønnede sig ikke at indføre provisoriske Mærker for de Kantoner, der hidtil ikke havde haft egne Mærker, og paa den anden Side vilde man imidlertid ikke ophæve den i Kantonerne Zürich og Genf allerede indførte Benyttelse af Frimærker. Man ansaa sig derfor, for at undgaa Vanskelighederne, nødsaget til at udgive nye Mærker for Overgangsperioden, disse maatte kaldes „schweiziske Forbunds Postkredsmærker“. Det vil være forbeholdt indledede, grundige Forskninger at afgive fyldestgørende, paa officielle Aktstykker baserede Oplysninger om disse Mærker fra Overgangsperioden, da der til Dato hersker megen Uklarhed navnlig angaaende de Mærker, som blev indført i Genfer-Postkredsen, det vil heraf fremgaa, at de ældre Betegnelser: „Mærker fra Kanton Waadt, Neuenburg og Winterthur“ med fuld Ret er blevne kasserede.

A. 1. Postkreds. Kanton Genf og waadske Kreds Nyon.

1. 4 Centimes sort og rødt
September 1849.
2. 5 Centimes sort og rødt
November 1849.

Typerne for begge disse Mærker, der er kjendte under Navnet Waadt-Mærker, er med Undtagelse af Værdizifferet ganske ens.

Det første er en af de sjeldneste Schweizermærker, der skal idet hele kun være trykt 5000 Stykker. Der fin-

des en aldeles fortræffelig Forfalkning, som meget let kan tages for Original og, kun kan kjendes paa rent ubetydelige Afvigelser i Tegningen.

Mærkets fire Hjørner er de bedste Kjendetegn. Den Del af Mærket, som ikke er dækket af Vaaben, Horn, Inskription eller Arabesker, er udfyldt med vandrette og lodrette Bundlinjer.

Det øverste Hjørne tilvenstre er aabent, idet Vinkelbenene ikke træffer hinanden.

Hosstaaende Tegning angiver Stillingen af de vandrette og lodrette Linjer, der udfylder dette Hjørne. Den

første lodrette kan neppe opdages, den viser sig paa den vandrette Indfatningslinje der, hvor denne afbrydes, den tilsvarende vandrette mangler. De to følgende vandrette træffer ikke de to lodrette akkurat i Endepunktet, hvorved noget af de lodrette Linjer secs nedenfor Hjørnet; de næste Linjer danner en Vinkel, hvis Spids staar paa Arabesktegningen.

2. I det øvre høire Hjørne er den

vandrette Indfatningslinje lidt for lang, saa den danner et Fremspring, der snart ligner en tyk, snart en tynd Streg og delvis ogsaa kun viser sig som et Punkt, dette maa aldrig mangle paa nogen Original. Afforanstaaende Tegning vil man let kunne se Ordningen af Linjerne. For den anden lodrette mangler den tilsvarende vandrette Linje, Spidsen paa den Vinkel, som dannes af den tredie Linje, berører ikke Arabeskens Bue.

3. I det nedre venstre Hjørne danner de lodrette og vandrette Bundlinjer med Indfatningslinjerne smaa Kvadrater; de 3 første er fuldstændige, medens den paa Arabesken anbragte Kugletegning gaar lidt ind i det fjerde, det femte Kvadrat indeslutter ganske nævnte Kugletegning. De 3 første Kvadrater har paa det mod Kuglen vendende Hjørne smaa Udspring, der ligner Røsterne af en Diagonallinje.

4. I det høire Hjørne nedentil forener den lodrette og vandrette Indfatningslinje sig til et Punkt. Den første horizontale Bundlinje staar alene, den anden danner med den første lodrette et paa Ende staaende Rektangel. Den tredie vandrette staar alene, den fjerde danner med den anden lodrette et paa Ende staaende Rektangel, der ikke berører Kuglen paa Arabesken, den femte vand-

rette og den tredie lodrette Linje omslutter allerede Halvdelen af Kuglen; de følgende 2 Linjer berører ikke Kuglen, men Arabesktegningen.

5. Den nedre Del af Bogstavet P i POSTE og E i LOCALE berøres i den yderste Ende af Spidserne paa Arabesktegningen. Den Arabesk, som berører P, krummer sig til en liden skarp Bue, der ender i et snabelformet Udspring.

6. Den fine Indfatningslinje, der omgiver Mærket, er ikke trukket skarp og i et, men viser Afbrydelser.

Paa det allerede tidligere nævnte fortrinlige Falsifikat stemte Tegningen, men Ordningen af Bundlinjerne i de to nedre Hjørner var ikke korrekt, navnlig manglede den første vandrette Streg i det venstre Hjørne nedentil. Linjestillingen var næsten den samme i begge de nedre Hjørner, og nærmest lig Ordningen paa Originalens nedre venstre Hjørne. Fremspringet i det øvre høire Hjørne syntes bortraderet. P berørtes vistnok af Arabesken; men dog var ikke krummet saa skarpt, mere afrundet, da den mangler den næbformede Udvækst. Linjerne rundt Mærket var tegnede skarpere og aldeles stot. De mange andre Forfalskninger, som træffes, kan aldeles ikke sammenlignes med denne tilsyneladende nye. Linjearrangementet i Hjørnene er

overalt feilagtigt, det hvide Kors i Vaabenet ganske uregelmæssigt, ja ofte endog forsynet med en sort Indfatningslinje, Inskriptionen er for mager, Arabesktegningerne er ikke korrekte; Trykket er udvisket, medens Originalerne er meget skarpt og dog nøiagtigt trykte.

3. 5 Centimes sort og rødt.
December 1850.

Det saakaldte „Neuenburg“ Mærke har en opretstaaende rektangulær Form, Høiden er 23.5 mm., Bredden 18.3 mm.

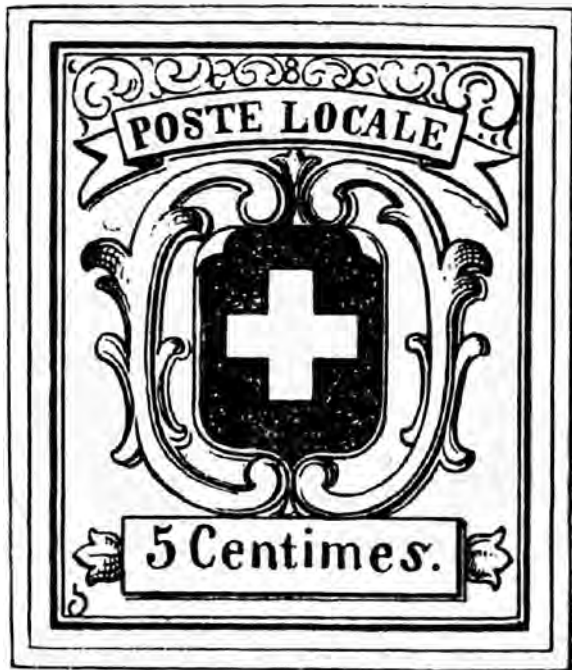
Betragter man de arabeskeformede Linjer, der bedækker Rummet mellem Mærkets egentlige Tegning og Indfatningslinjen, saa opdager man oventil over L et tydeligt 8.

S i Centimes staar ikke ganske ret, men stuper tilhøire.

I det nedre venstre Hjørne sees en Tegning, der ligner et hovedløst 5 : 5.

For at undersøge dette Mærkes Ægthed er det særdeles heldigt at kunne sammenligne det med en Original, Arbeidet lettes derved betydeligt, da Linjearaberskernes Tegning paa alle Efterligninger i mange Henseender er afvigende. Naar man ikke har nogen Original ved Haanden, er dog forannevnte Kjendetegn tilstrækkelige.

Ifjor dukkede en ny og ganske god Forfalskning op; denne blev heldigvis snart bekendt under Navnet „Ghisletti-Forfalskning“. Paa denne fandtes 8

over „L“, men „S“ i Centimos stod for ret, og i det venstre Hjørne nedentil var et helt 5-Tal med Hoved. Mærkværdigt var det, at de 4 uskjønne Arabesker (2 paa hver Side), der er anbragt i Snirkelrammene paa begge Sider, og som lig-

ner en Knokkel eller Pølse, ganske er udeladt.

Andro Forfalskninger er temmelig lette at paavise, idet de opgivne Kjendtegn fuldstændig mangler; en har et altfor stort Kors i Vaabenet, en anden igjen et altfor lidet med sort Indfatning og for stor Inskription. Falsifikationerne er dels ustemplede, dels stemplede med den sorte Stregstempel, dette var ogsaa benyttet paa Ghisletti-Forfalskningerne.

4. 5 Centimes grønt paa chamois.

Oktober 1849.

Udklip af Genfer-Cuverten, anvendt som Frimærke.

Da Genferposten overtoges af den schweiziske Postforvaltning, fandtes der endnu en stor Mængde Genferpostcuverter, og det blev da besluttet at klippe Værdistemplet ud af disse og anvende det som Frimærke. Dette Provisorium er vel det første officielle og fortjener som saadant at optages blandt Frimærkerne, forudsat at det kan sees, at det virkelig dreier sig om et almindeligt Cuvertudklip. Fordring paa Ægthod (det vil sige virkelig som Frimærker anvendte Udklip) vil følgelig kun de paa helt Brev eller Brevstykke siddende Udklip kunne gjøre.

Saadanne Exemplarer er meget sjeldne, og forekommer Gang efter Gang Udklip af Cuverter, der senere er præpareret; man har klippet ud af Genfer-Cuverter, hvis Værdistempel var afstemplet, taget Breve fra 1849, hvorpaa der sad mindre sjeldne Genfermærker, løst Mærkerne af disse og klæbet Udklippene i deres Sted. Man har naturligvis valgt Breve, hvor Stempeldelene lod sig forene til et Hele. Ved Anskaffelsen af saadanne Breve har man maattet anvende den allerstørste Forsigtighed, idet man nemlig maatte underkaste Afstemplingen en nøiagtig Undersøgelse saavel med Hensyn til Størrelse og Farve som Sammenpasning af Stempeldelene paa Mærke og Papir, man maa undersøge, om det som oftest meget fast paatrykte Stempel lader sig sjeldne paa Papirets Bagside; paa ægte Exemplarer maa man kunne se Aars-tallet 1849, eller Rosetstemplet maa være uden Kors i Midten. Mærker, hvor Stempelet kun findes paa selve Frimærket, bør kun i de aller sjeldneste Tilfælde ansees for ægte brugte Provisorier. At bedømme, hvorvidt saadanne Exemplarer er Provisorier eller kun senere paaklæbede Cuvertudklip, hører til de vanskeligste Opgaver, der kan stilles en samvittighedsfuld Undersøger af Schweizermærker. Efter disse almindelige Bemærk-

ninger gaar jeg over til Beskrivelsen af disse Cuvertudklip, forat man kan kjende de ægte fra de særdeles hyppig forekommende Forfalskninger.

Værdistemplet paa Postcuverterne er anbragt i det øvre høire Hjørne saaledes. at der kun er en 1 $\frac{1}{2}$ mm. bred Rand af det chamoisfarvede Papir over og tilhøire for Stemplet. Da Udklippene gjordes istand, klippede man med en Sax under og tilvenstre for Mærket, medens man benyttede et Falseben til at skille det fra Cuverten paa de to

andre Sider. Som Følge heraf er den øvre og høire Kant paa ægte Exemplarer mindre skarpe, medens man paa de to andre Sider vil finde en glat Snitflade og bredere eller smalere Marger, Værdistemplets Tegning ligner det grønne Genfer-Mærke. Trykket er lysegrønt, Papiret tyndt, seigt, chamoisfarvet. Mærkets Tegning er 17.4 mm. bred og 20.3 mm. høi.

Vaabenet er i enkelte Punkter forandret. Ørnen berører Indfatningslinjen med de fire øverste Vingefjær, Bunden, hvorpaa Ørnen er tegnet, er punkteret, denne Punktering er mangelfuld; hvor Ørnens Krone, Nakke, resp. Hals samt Halveringslinjen er tegnet ind, findes ingen Punkter, heller ikke omkring Ørnens Klo.

Nøglen er større end paa det andet Genfer-Vaaben. I den høire Vaabenhalvdel tælles over Nøglen 12 Vertikal-linjer, den indre Indfatningslinje ikke medregnet. Nøglen ender i en kugleformet Tegning, over denne findes den sjette Vertikalstreg, denne er meget kort og den eneste, som ikke berører Indfatningslinjen oventil. Den femte og syvende Streg er bøiet lidt udover. Den tolvte Streg er den eneste, der gaar gennem hele Vaabenet tilhøire for Nøglen mellem denne og Indfatningslinjen. Den

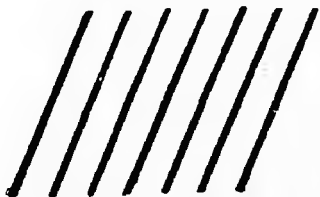
trede Streg skjærer gennem Indfatningslinjen nedentil. Vaabenet ender nedentil i en skarp Spids.

Efter „C“ staar et Punkt. Over „e“ i Ordet de i den øvre Inskription sees en liden Streg, af og til kun et Punkt.

Forfalskningerne er rigtig simpelt udførte. Ørnen er ganske fortegnet. Linjerne i den høire Vaabenhalvdal løber i hinanden, Tallet er urigtig, efter „Genève“ mangler Punktet, Papiret er hellerikke chamois, men brunliggult eller lysegult, ja endog hvidt.

Hvad Afstemplingerne af de 4 Mærker fra Genfer-Postkredsen angaar, saa findes begge de Stregstempler og det Rosetstempel, der er omtalt ved Genfer-Kantonalmærkerne, desuden undtagelsesvis et **P D.** i Cirkel og hosføiede Rosetstempel. Om det mere aabne Genfer-Stregstempel og et rødt

ogsaa forekommer paa disse Mærker er mig ubekjendt. Derimod eksisterer der et rødt Stedsstempel, Genève, i Cirkel.

B. VIII Postkreds. Kanton, Zürich, Zug, Schaffhausen, Thurgau.

2¹/₂ Rp. sort og rødt. Oktober 1849.

Dette Mærke er bekjendt under Navnet „Winterthurmærket“; det har imidlertid intet specielt med dette Sted at gjøre.

For kort Tid siden fandt man 33 sammenhængende ubrugte Exemplarer af dette Mærke, et Fund, som gjorde det muligt at foretage nøiagtige Maalninger. Arket bestod af 50 Mærker ordnede i 10 Rækker à 5; disse Rækker er 11.2 cm. brede. Mærket selv er et unøiagtigt, liggende Rektangel, der maalt paa Midten viser sig at være 16 mm. høit. medens det i Enderne kun maaler 15¹/₂ mm. Bredden er paa Midten 20 mm. og ved Kanterne noget mindre. Disse Afvigelser opstaar ved, at Indfatningslinjen ikke er trukket ganske lige, men danner ganske smaa Bugter. Det vertikale Mellemrum mellem Mærkerne er 3 mm., det horizontale 3¹/₂ mm.

Midt i dette Mellemrum er der tegnet Pile med Spids i begge Ender, disse Pile er trykt i rød Farve og om dem slynger

der sig et Baand med 9 fuldstændige Snoninger. Som Ægthedsmærker tjener visse Enkeltheder i Tegningen, der bør bemærkes.

1. Det runde dobbelte indfattede Skjold med det dobbelt indrammede Kors hænger i to Snore, der hænger ned fra den øvre ydre Indfatningslinje; den til

venstre er delt i 8 og den til høire i 9 Delc. Mellem Snorene hænger en Dusk.

2. Nedenfor Dusken og Snorene mellem Vaabenets to Indfatningslinjer bemærker man smaa Streger i Grupper, der, talte fra hoire, indeholder 3, 2, $1\frac{1}{2}$, $1\frac{1}{2}$ og 4 saadanne. Mindre klare Exemplarer viser i anden Gruppe $1\frac{1}{2}$ istedetfor 2 Streger.

3. Nedenfor Vaabenskjoldet har Posthornet et Antal Streger, som ligner utydelige Bogstaver.

4. Posthornet er forbundet med Vaabenskjoldet ved et Slags Baand, 2 Streger, over P. i „Ortsport“. Et Stykke nedenfor Mundstykket har Posthornet smaa Tværestreger, en af disse staar over „O.“, 2 noget udbøiede over „R.“ og den sidste mellem TS i Ordet Ortspost, denne gaar noget udover. Posthornets Klopstykke*) har ogsaa 4 saadanne Tværestreger, den tredie gaar ikke til Hornets Inderlinje.

5. Det Skjold, som danner Baggrunden for Vaaben, Posthorn og Inskriptioner, har nedentil 2 Snirkler. Den høire, der sees tilvenstre for R, og hviler paa den nedre, indre Omrandingslinje, danner saa af sig en Del af denne, medens den nederste Bue

*) Den vide Ende af et Horn.

paa Snirklen tilvenstre hæver sig ud over Indfatningslinjen

6. Efter begge R. tilvenstre oventil og tilhøire nedentil staar et Punkt, oventil staar dette Punkt meget lavt. Hverken disse 2 Bogstaver eller noget af Værdizifferne berører Indfatningslinjen.

7. Særdeles bemærkelsesværdigt er det andet O. i Ortsport, dette har til venstre nedentil en Aabning og ligner næsten en D.

8. Det store Skjold er forsynet med røde Horizontallinjer, og disse er desuden trykte ovenpaa Inskriptionen ORTSPOST POSTE LOCALE fra Buelinjen under R., i det øvre venstre Hjørne til Mærkets nedre Ramlinje kan der tælles 39 røde vandrette Linjer,

Pilene mellem Mærkerne dannede den Linje, hvorefter de enkelte Mærker skulde klippes fra hinanden, derfor findes som Regel paa Enkeltexemplarer paa de 4 Sider kun Dele af disse Pile og Baand, som slynger sig rundt dem.

Hvad Forfalskningerne angaar, saa er disse lette at kjende, naar man kun ser nøie efter ovennævnte Detaljer, en Feiltagelse er da nær sagt umulig. Sædvanligvis er den let paaviselige, feilagtige Inddeling af Duskene, det manglende Punkt efter det øvre R. og det

lukkede, andet O. i Ortschaft allerede tilstrækkeligt til at benægte et Mærkes Ægthed.

Den Afstempling, som træffes hyppigst, er den sorte Roset, der forekommer paa de Zürichmærker, som ikke blev makulerede i Byens Postgebet. Meget sjelden træffer man dette Stempel

P. P. i blaa Farve, i rødt har jeg ikke seet det paa de „saakaldte Winterthurmærker“. Temmelig hyppig forekommer et sort P P., senere ogsaa det sorte Stregstempel.

P. P. betyder: Port payé. Man paatræffer ogsaa Exemplarer, som er benyttede i Appenzell eller St. Gallen, der altsaa ikke er blevne udelukket fra Frankaturen, men derimod tilladt.

3. Den endelige Udgave af Frankomærker for Schweiz.

1. Ortschaft.
2. Poste Locale.
3. Rayon I. II. III.

Disse Emissioner anvendtes fra April 1850 til Oktober 1854.

Typen er den samme for samtlige Mærker, det er kun Inskriptionerne, Værdiangivelsen og Farvesammenstillingerne, der er afvigende, ligesom de forskjellige Typer.

Mærkerne har et paa Ende staaende
Rektlangels Form.

1. Ortschaft.

April 1850.

- a) $2\frac{1}{2}$ Rp. sort og rødt, uden
Korsindfatning, 40 Ty-
per.
- b) $2\frac{1}{2}$ Rp. sort og rødt med
Korsindfatning, 40 Ty-
per.

Mærkets Midte optages af Schweiz's
Vaaben, et hvidt Kors paa rødt Felt,
med stærkt forziret Ramme, hvorpaa der
hviler et Posthorn. Derover i en buet
Ramme, et flyvende Baand, Inskriptionen
ORTSPOST, nedentil tilvenstre $2\frac{1}{2}$ og
tilhøire Rp. Mærkerne er trykte i Tavler
paa 40 Stykker i ligesaamange forskjel-
lige Typer, 4 saadanne Tavler dannede
et Ark.

De hyppigst forekommende Ortschafts-
mærker er de med sort indfattet Kors i
Vaabenet.

Hvorledes det egentlig hænger sam-
men med de indfattede og uindfattede
Kors er ikke rigtig opklaret, Meningerne
derom er delte og vil vel ogsaa ved-
blive at være det, indtil man har faaet
autentiske paa officielle Aktstykker byg-
gede Oplysninger.

Enkelte mener, at først udgaves

Mærkerne uden Korsindfatning, da man imidlertid fandt, at det hvide Kors ikke hævede sig nok paa den røde Bund, indførte man en sort Indfatning og foretog den nødvendige Forandring af Pladerne; som Bevis herfor føres uindfattede Ortpost paa hele Brev med meget tidlig Datum. Andre giver netop den modsatte Forklaring og siger, at Korsindfatningen er fjernet paa Pladen, da den var heraldisk urigtig, at en saadan Fjernelse har fundet Sted, skulde fremgaa af, at der paa mango Ortpostmærker kunde opdages Rester af en saadan tidligere Indfatning; endvidere skal der findes mange uindfattede Mærker paa Brev sammen med Rayonmærker, der først emitteredes 2 Aar efter, at Ortpostmærkerne var satte i Kurs. Her benyttes den sene Datum som Bevis for det modsatte. En tredie Anskuelse gaar ud paa, at begge Sorter blev udgivne samtidig, at man saa nogen Tid anvendte begge ved Siden af hinanden, senere skulde man dog hovedsagelig have anvendt dem med Indfatning; de sent forekommende uden Korsindfatning skulde dog have været længere i Brug der, hvor Forbruget har været mindre, altsaa i smaa Steder med liden Posttrafik.

Hvilken Anskuelse, der er den rette, lader jeg staa hen. Efter min Mening

har man tillagt denne Forskjel en altfor stor Betydning, som har ført til heftige Pennseider.

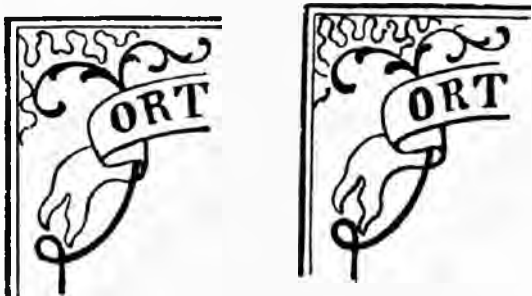
Der eksisterer 40 Typer af hvert Mærke, selvfølgelig baade med og uden Indfatning, og maa Typesforskjellighederne søges i de Afvigelser, som Inskription, Værdiangivelse, men navnlig de arabesklignende Linjetegninger i det ydre Mærkerum opviser.

Det vanskelige Arbeide, at opstille en fuldstændig korrekt Typetavle af disse Ortpostmærker, samt overhovedet at sammenstille de forskjellige Værdier i denne Emission, er først lykkedes Adolf Schulze. Hvilket Arbeide denne Sammenstilling har skaffet ham, har Schulze ofte og med Stolthed fortalt mig. Først var det ham paafaldende, at der ved Sammenligning mellem enkelte Mærker viste sig visse Forskjelligheder i Tegningen; sammenhængende Exemplarer vilde altsaa paa denne Maade altid være forskjellige, og nu satte han sig som Maal, ved Hjælp af saadanne sammenhængende Exemplarer, at finde ud hvorledes den hele Plade havde været sammenstillet. Større Mængder sammenhængende Mærker, f. Ex. mere end 4 eller 6 Stykker forekommer sjelden, derimod findes ofte 2 og 2 vandret eller lodret sammenhængende, og med disse

begyndte Schulze sit Arbeide. Da ikke et eneste helt Ark med ubrugte Mærker stod til hans Disposition, og Pladerne var tilintetgjorte, maatte han gaa frem paa denne Maade.

Som ved Alt, saa var ogsaa her Begyndelsen vanskeligst. Stadig maatte nye Grupperinger foretages; lidt efter lidt skred dog Arbeidet frem, og da Schulze disponerede over et stort Materiale, hvoriblandt der fandtes talrige sammenhængende Exemplarer, der selvfølgelig var klippet ud paa de forskjelligste Steder i Arket, saa var det ham muligt at kontrollere sig selv. Typetavlen bestaar af 5 vandrette Rækker, hver paa 8 Mærker, man skulde ikke tro, at den rigtige Bestemmelse var et saa kolosalt Arbeide, og dog, da Typeforskjellighederne er temmelig smaa, og Schulze var honvist til sig selv, har han behovet lang, lang Tid dertil. Han gik frem paa den Maade, at han f. Ex. klæbede 4 sammenhængende Mærker op paa et Ark Papir, og saa søgte han blandt lodret sammenhængende Mærker saalænge, til han fandt en af Typerne i de 4 første Mærker; paa denne Maade gik han frem Skridt for Skridt og bestemte hvert Mærkes Plads, idet han uvilkaarlig kontrollerede sig selv og forebyggede enhver Feil. Efterat først en korrekt

Typetavle var sammenstillet, har det været let at opkonstruere flere. Nu findes ogsaa fortræffelige fotografiske Afbildninger, som gjør det let at bestemme de enkelte Typer. Som allerede nævnt, opviser Inskription og Værdi-angivelse paa alle 40 Typer Forskjelheder, dog er det umuligt at bestemme Typen derefter. Til dette Øiemed tjener Forskjellighederne i de arabesklignende Linjetegninger, og man kan til Sammenligning saagar vælge et hvilket som helst Stykke af et Mærke. Da jeg har A. Schulze at takke for, at jeg kan finde

Typerne, saa har jeg ogsaa valgt hans Metode og retter mig altid efter det øvre venstre Hjørne.

Som ovenstaaende forstørrede Tegning af 2 Typer, No. 20 og 21, altsaa det fjerde og femte Mærke i tredie Horizontalrække paa Tavlen,

tydelig viser, er de Linjer, som udfylder de øvre venstre Hjørner ganske forskjelligt tegnede, og lignende Afvigelser har alle Typer at opvise. I Tilfælde, hvor Afstemplingen paa et Ortspos^tmærke dækker det betræffende venstre Hjørne, eller Trykket er utydeligt, maa man naturligvis vælge en anden Del af Mærket, hvor Linjerne tydelig kan skjelnes. Opsøgningen af Typer fordrer en vis Øvelse, et godt Forstørrelsesglas og en fotografisk Typetavleafbildning, eller bedst en af Originaler sammenstillet Plade, der dog ikke staar enhver til Disposition.

Det, at der forekommer saa mange Typer, vanskeliggjør vistnok paa den ene Side Bedømmelsen af Ægtheden, men udgjør paa den anden Side det sikreste Middel til en korrekt Bedømmelse.

De fleste Forfalskninger er slet udførte, navnlig er Værdizifferet $2\frac{1}{2}$ og Rp. altfor stort. Mundstykket paa Posthornet staar paa enhver *Original* noget høiere end det øvrige Horn og tæller man fra høire til venstre 4 Linjegrupper i Hornet, nemlig paa 2, 3 3, 2 Linjer. Den Linje, som staar nærmest Mundstykket, mangler paa de fleste Typer; denne Linjegruppering er paa Falsifikator

som Regel forfeilet. En sikker Dom kan ved gode Forfalskninger dog først udtales, hvis Mærket ikke stemmer overens med nogen af de 40 Typer; sædvanligvis forraader ogsaa den falske Afstempling Mærkets sande Natur.

2 Poste Locale.

April 1850.

2¹/₂ Rp. sort og rødt uden Korsindfatning, 40 Typer.

2¹/₂ Rp. sort og rødt, med Korsindfatning, 40 Typer.

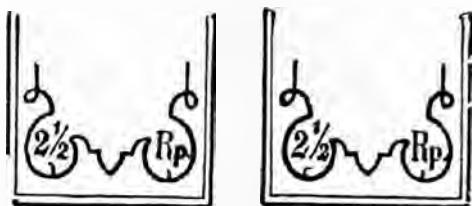
Typen for Lokalpostmærkerne ligner den for Ortpostmærkerne meget. Afvigende er Inskriptionen i Baandet oventil: „Poste Locale“ istedetfor „Ortpost“.

Her gjælder ogsaa det som under Ortpostmærkerne er sagt om indfattet og uindfattet Kors i Mærkets Vaaben, dog med den Forskjel, at Poste Locale uden sort Korsindfatning er langt sjeldnere end det samme Ortpostmærke; ja dette Mærke er et af de sjeldneste af alle Schweizermærker, og i ubrugt Tilstand er det ubetinget det sjeldneste,

Der er kun bragt noget faa Ark i Omløb; ganske eiendommeligt er det, at disse Mærker kun har været at faa ved nogle Postanstalter, næsten alle forekommende er benyttede i Smaastæderne omkring Zürich, som f. Ex. Stäfa, Meilen

o. s. v. Heraf lader det sig forklare, at der gives Exemplarer paa Brevo med meget tidlig, men flere med sen Datum; thi Forbruget af Mærker har ikke paa disse smaa Poststationer været stort, de engang modtagne Forraad har dækket Behovet for lang Tid.

Adolf Schulze havde i sin første Samling en fuldstændig Typetavle af disse uindfattede Poste Localo Mærker; efter Salget af denne Samling skal denne Typetavle være kommen til Amerika. Saavidt mig bekjendt eier ingen af vore europæiske Samlere for Tiden en fuldstændig Tavle, som mindst vilde repræsentere en Værdi af Kr. 4000.

For at bestemme de enkelte Typer af Poste Localo gaar man frem paa samme Maado som ved Ortpostmærkerne, dog er Arbeidet her betydelig lettere, idet Tegningen opviser en Eienommelighed som mangler paa Ortpostmærkerne. Værdizifferet $2\frac{1}{2}$ og Værdibetegnelsen Rp. er anbragt i en oventil

aaben Oval. Under Ziffer og Bogstaver bemærker man smaa Hager, der er temmelig forskjellige paa alle Typer. Paa de afbildede Typer, No. 11 og 12, er begge Hagerne paa det første bøiede til venstre, paa det sidste derimod er den venste Hage knækket skarpt *tilhøire*, medens den høire er bøiet lidt *tilvenstre*. Den 1., 2., 3., 4., 6. og 7. Type har ganske smaa Hager, der ligner Punkter. Paa Typ 5 og 8 mangler begge; paa No. 20, 36 og 38 mangler den venstre Hage osv. Ved at sammenligne disse Hager paa et Poste Locale-Mærke med samtlige Typer, vil man temmelig let finde den tilsvarende Type, og man behøver kun ved nogle faa, hvis Hagerne ligner hinanden meget, at se efter Linjeforskjellighederne i det venstre Hjorne.

Hjornet over Vaabenet er skraveret med Stregor i Længderetningen og fremtræder sortere ond paa Ortpostmærkerne, Tverstregerne er fra høire til venstre delt i 3 Grupper paa 2, 3, 3, Linjer, den fjerde Gruppe paa „Ortpostmærket“, med 2 Stregor lige ved Mundstykket mangler. Cirklen over Posthornet er tredobbelt, medens den paa Ortpostmærkerne kun er dobbelt. Korsct paa Ortpostmærkerne har er skatteret Indfatning, paa l'osto Locale Mærkerne med indfattet Kors er det derimod kun en simpel Linje-

krands; paa Ortpostmærkerne er Indfatningen ofte ganske forskuddt, og befinder sig midt i det hvide Kors, paa Poste Locale Mærkerne er Indfatningen imidlertid altid korrekt, da den blev indgraveret paa Pladen.

Forfalskningerne af Poste Locale Mærker er bedre end de af Ortpostmærkerne, Linjegrupperne i Posthornet er dog urigtig; Cirklen over Posthornet er kun en Dobbeltring og Linjetegnningerne i det venstre Hjørne passer selvfølgelig ikke til nogen af de 40 Typer. Farligere end disse er imidlertid Originaler med Korsindfatning, hvorpaa Indfatningen er taget bort ved kunstige Midler, for paa den Maade at fremstille et uindfattet Mærke. Her maa man være paa sin Post.

Der forekommer saadanne Mærker, hvorpaa den sorte Indfatningslinje om Korset simpelthen er brændt eller raderet bort; ved nogen Opmærksomhed vil man snart opdage denne Manipulation; finere

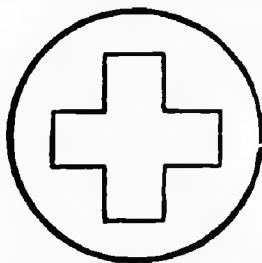
Arbejdere har imidlertid dækket de brændte Rænder meget omhyggeligt med rød Farve, og her er det let at tage feil. Denne Forfalskning opdages

ved at lægge Mærket
i varmt Vand. og
endnu medens det
er fugtigt, holde det
op mod Lyset, Som
Regel har disse

præparerede Mærker et vist mat, jeg
kundo gjerne sige „lurvet“ Udscende.
Mange uægto indfattede Exemplarer har
ubetydelige Stregfigurer rundt omkring
Korset.

Med Hensyn til Afstemplingerne af
Ortspost og Poste Locale-Mærkerne saa
kan disse neppo skilles fra de, som fore-
kommer paa de i det følgende nævnte

Rayonmærker; jeg
vil her kun nævne
nogle, som man
træffer paa. Hyp-
pigst forekommer
det sorte tætte
Stregstempel, lig
det, som blev
anvendt til Genf

5 c. mørkogrønt, saa træffer man
de forskjellige P. P. i sort og blaa Farve.
Makulering med sort og rodt Blæk fore-
kommer meget ofte, ligesaa det sorte
Züricher Rosetstempel. Rødo og blaa
Stregstempler er sjeldnere, navnlig de
sidstnævnte i rød Farve. „Franco“ i otte-

kantet Ramme, uden Ramme, i blaa Farve, endvidere træffes P. P. og P. D. (payé destination) i de forskjelligste Rammer og Størrelser. Noglo specielt originale og meget sjeldne Stempler har jeg ovenfor gjengivet, Rosette-stemplet er bleven anvendt i den lille Plads Pfyen.

3. Rayon I, II, III.

O k t o b e r 1 8 5 0.

- a) Rayon I. 5 Rp. sort og rødt, mørkeblaat Bundtryk; med og uden Korsindfatning, 40 Typer.
- b) Rayon II. 10 Rp. sort og rødt, gult Undertryk; uden Korsindfatning, 40 Typer.

J u n i 1 8 5 1.

- c) Rayon I. 5 Rp. lyseblaat og rødt; uden Korsindfatning, 40 Typer.

1 8 5 2.

- d) Rayon III. 15 Cts. rødt; 10 Typer.
- e) — III. 15 Rp. „ smaa Tal; 10 Typer.
- f) Rayon III. 15 Rp. „ store „ 10 Typer.
- a) Rayon I. 5 Rp. sort og rødt, mørkeblaat Bundtryk, med og uden Korsindfatning, 40 Typer af hver.

Af dette Mærke existerer der med Hensyn til Farven et stort Antal meget paafaldende Nuancer; der lod sig opføre en Mængde Farvevarieteteter, da næsten hvert Aftryk af den litografiske Plade viser en liden Afvigelse; man bør dog kun opføre de mest iøinefaldende Forskjelligheder, som:

mørkeblaat, lyseblaat, blaat, blaa-graat, graat, grønblaat, blaaviolet.

Af begge Slags Mærker (med og uden Indfatning) findes der 40 Typer; de med indfattet Kors er sjeldnere end de uden Indfatning. De forskellige Typer adskiller sig ved de arabeskliggende Linjetegninger ligesom „Ortspost“ og „Lokalpost“-Mærkerne. Det bør bemærkes, at det er forbundet med meget store Vanskeligheder at skille de forskellige Typer af disse Rayonmærker fra hinanden, da de sorte Linjetegninger hæver sig meget lidet paa den mørke Bund.

De forekommende Forfalskninger er temmelig godt udførte og lader sig egentlig kun paavise ved Hjælp af Typesammenligninger, i Almindelighed forekommer dog faa Falsifikater.

Rayon I. betyder første Brevcirkel, hvori den almindelige Porto var 5 Rp. Med Brevcirkel forstaas den Kreds af Poststationer, der ligger indenfor en vis

Grændso fra Afsendelsesstedet. Til første Cirkel hørte de Postkontorer, som ikko laa mere end 2 Mil fra hverandre; anden Cirkel (Rayon II.) omfattede dem, der var mere end 2, men ikke over 10 Mil fra hverandre, og den tredje (Rayon III.) endelig alle de Postanstalter, mellem hvilke Afstanden var mere end 10 Mil. Portoen for enkelt Brev var henholdsvis 5, 10 og 15 Rp.

b) Rayon II. 10 Rp. sort og rødt, gult Undertryk, uden Korsindfatning, 40 Typer.

For dette Rayonmærkes Vedkommende har jeg udeladt Udgaven med Korsindfatning, skjont jeg selv har seet saadanne Mærker med tydeligt sort Kors. Det er nemlig meget sandsynligt, at det her kun dreier sig om med Korsindfatning trykte Proveark, hvoraf der, skjont de ikko var bestemt til Anvendelse, dog er blevet benyttet nogle enkelte Exemplarer, som da er slupne igjennem. Andre kan være af en anden Mening, og jeg vil gjerne lade mig overbevise om min Anskuelses Uholdbarhed. For en Specialsamler er jo i denne Henseende Ting, som ikke interesserer en almindelig Samler, af stor Vigtighed. Ogsaa dette gule Mærke opviser mange Farvevarieteteter, lige fra lysegult, gult, mørktgult, orange til brunliggult gives der en Mængde Nuancer.

Typeforskjellighederne lader sig forholdsviſt let paaviſe, da Mærkernes Hjørner har meget tydelige og grovere Linjetegninger end de andre Mærker i Typer. Særegne Ægthedstegn behøver jeg ikke at angive for Rayonmærkerne, da den, som vil anſtille nøiagtige Undersøgelſer, maa anſkaffe ſig de fotografisk fremſtillede Typetavler; uden diſſe vil man i Tilfælde, hvor der kan være Tvil, ikke kunne dømme.

Jog vil bemærke, at paa Rayon I. og II. har Poſthornet ſamme Tegning ſom paa „Ortſpoſt“-Mærkerne.

De arabesklignende Linjetegninger paa Mærkets Bund er forſkjellige paa de forſkjellige Værdier.

Af 10 Rp. Mærket findes en i England udført, meget god Forfalſkning, der ſædvanlig ſees i uſtemplede Exemplarer. Den ſtemmer ikke med nogen af de 40 Typer.

c) Rayon I. 5 Rp. lyseblaat og rødt; uden Korsindfatning, 40 Typer.

I Slutningen af Mai eller Begyndelsen af Juni 1851 emitteredes 5 Rappen-Mærkerne for første Brevcirkel i andre Farver. Man anvendte hertil Pladerne til de mørkeblaa Rayonmærker, den blaa Bund lod man nu blive hvid, og valgte

en lyseblaa Farve, som ikke lod befrygte saa mange Farveafvigelser. Ogsaa af denne Værdi, der altsaa opviser de samme 40 Typer, som det mørkeblaa Mærke kan der kun være Tale om en Udgave uden Korsindfatning.

Der findes vistnok Exemplarer, der har en hel eller delvis blaa Ramme om Korset, dog maa dette tilskrives en Tilfældighed.

Da Trykket, lyseblaat paa hvidt, er meget tydeligere end sort paa mørkeblaat, saa kan man med godt Resultat bestemme det mørkeblaa Rayon-Mærkes Typer efter en Typetavle af lyseblaa Mærker; iethvertfald er det til en Begyndelse meget praktisk, naar man vil spare sine Øine.

d) 1852. Rayon III. 15 Cts. rødt.
10 Typer.

Til Brug i den tredie Postkreds. Værdiangivelsen i Centimes var valgt for de franske Kantoners Skyld.

e) 1852. Rayon III. 15 Rp. (småe Tal) rødt. 10 Typer,

Begge disse Mærker er fremstillet i 10 Typer; man benyttede den fjerde og femte lodrette Række af Pladerne for Ortspostmærkerne, idet man istedetfor Inskriptionen „Ortspost“ satte „Rayon III.“

og forandrede Værdiangivelsen $2\frac{1}{2}$ og Rp, til 15 Cts. resp. 15 Rp. Bøgge Værdier har altsaa de samme 10 Typer, det er kun Værdibetegnelsen Rp. og Cts., som er afvigende. Trykket er rødt paa hvidt, Korset er rødt indfattet og schatteret, der findes nogle Nuancer, som lader sig betegne med rosa, rosarødt og teglrødt.

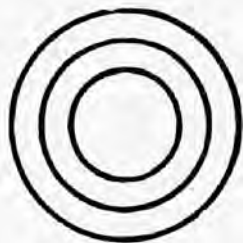
Af begge Værdier forekommer der Forfalskninger, som er ganske gode, en Feil kan bemærkes som Kjendetegn, nemlig det romerske III.s Stilling efter Rayon. Dette staar nemlig paa Originalerne lodret, medens det paa Falsifikaterne hælder betydelig til høire. Linjetegningerne stemmer ikke med nogen af de 10 Typer.

f) 1852. Rayon III. 15 Rp. (store Tal) rødt. 10 Typer.

Da den forskjellige Værdiangivelse, Centimes og Rappen, ved denne ene Værdi viste sig unødvendig, og de smaa Værdiziffero ikke var rigtig heldigo, saa besluttede man efter nogle Maaneders Forløb at skaffe sig et nyt Mærke til 15 Rappen og at gjøre Værdizifferet væsentlig større. Til Fremstilling af disse anvendte man den anden og tredje Værtikalrække af Ortspostpladen, saaledes opstod atter 10 Typer.

P. P. P.

10

Francis

R^{te}

Forfalskninger af dette Mærke er mig ikke bekjendt.

Hvad Rayonmærkernes Afstemplinger angaar, saa er de ganske overordentlig talrige og optræder i en saadan Mængde Variationer, som neppe ellers nogensteds. For Specialsamleren er her et vidtstrakt Felt for hans Samlervirksomhed, ligesom det vil skaffe meget Arbejde at bringe System i Anlægget af en saadan Afstemplingsssamling, og paavise, fra hvilke Steder disse mange Makuleringsstempler stammer. De fleste Afstemplingsvarieteter finder man paa de mørkeblaa og gule Rayons, derefter kommer de lyseblaa; de røde er for største Delen forsynede med sorte eller blaa Stregstempler eller ogsaa med Blæk resp. Blyantsannullering; dog er heller ikke Stedsstempel, især ved 15 Rp. Mærket med store Tal, sjelden at se.

Man finder ogsaa Rayonmærker med samtlige de under „Ortspost“ og „Post Locale“ anførte Annulleringsstempler. endvidere et stort Antal meget originale Stempler, hvoraf jeg her gjengiver nogle uden dog at gjøre nogensomhelst Fordring paa hermed at have behandlet denne Specialitet tilnærmelsesvis udtømmende.

Tegningerne er tagne efter de Afbildninger, som „Revue Philatélique

Suisse“ for nogle Aar siden bragte. St. G. i Stregstempel er St. Gallen Stemplet. P. P. i dobbelt Oval stammer fra Olten, R^lo. betyder Rute.

Med Hensyn til Værdien af de enkelte Kantonalmærker og andre Mærker, som kurserede i Aarene fra 1843 til 1854, saa turde det kanske være af Interesse at anføre dem i Rækkefølge. Som Regel er de ubrugte Exemplarer sjeldnere end de brugte, da Restoplagene af hine ligesom Pladerne er blevne ødelagte.

Først har vi vel da :

1. Dobbelt-Genferen.
2. Det saakaldte Waadt 4 Cts.
3. Genf, Cuvertudklip, brugt som Frimærke.
4. Zürich, 4 Rp. med vandrette røde Linjer.
5. Zürich, 4 Rp. med lodrette røde Linjer.
6. Poste Locale, uden sort Korsindfatning.
7. Baseler Duen.
8. Halv Dobbelt Genf.
9. Det saakaldte Neuenburg.
10. „ „ Winterthur.
11. Genf, 5 c. mørkegrønt.
12. Ortspost, uden sort Korsindfatning.
13. Zürich, 6 Rp. med lodrette røde Linjer.
14. — 6 „ „ vandrette „ —

15. Genf 5 c. gulgrønt, stor Ørn.
16. — 5 c. — liden -
17. Ortpost med sort Korsindfatning.
18. Poste Locale - —
19. Rayon I. mørkeblaat med sort Korsindfatning.
20. — III. 15 cts.
21. — III. 15 Rp., smaa Tal.
22. — I. mørkeblaat uden Korsindfatning.
23. — III. 15 Rp., store Tal
24. — I. lyseblaat.
25. — II. gult.

Til Slutning vil jeg bemærke, at man træffer Mærker af Rayon I. og II., der er halverede og benyttede for sin halve Nominalværdi. Jeg har saaledes et mørkeblaat Rayon I. + $\frac{1}{2}$, endvidere et gult Rayon II. + $\frac{1}{2}$, der er benyttede til Betaling af henholdsvis $7\frac{1}{2}$ og 15 Rp., ligeledes har jeg et halvt Rayon II. gult brugt for 5 Rp. Disse halverede Mærker har Posten ikke gjort nogen Indsigelse mod, jeg vil dog tage Afstand fra at opføre dem som særegne Mærker, da jeg kun anser den Slags Exemplarer som Kuriositeter.

Med denne Afhandling om Schweizermærkerne fra 1843 — 1854 har jeg kun tilsigtet at give en Anvisning og Ledesnor til Bedømmelse af deres Ægthed for derved at hæve Interessen for disse

Mærker. Angivelsen af Kjendtegnene har nødvendiggjort en mere omstændelig Omtale end fra først af bestemt. Dette Arbeide gjør ingen Fordring paa at have behandlet Themaet udtømmende, dette overlader jeg til andre, der maa føle sig mere kaldede dertil. Paa Grund af Materialets Righoldighed vilde en saadan Afhandling heller ikke have passet for et filatelistisk Tidsskrift.

Den iaar i Anledning de første schweiziske Frimærkers 50aarige Bestaaen afholdte Züricherudstilling, var den egentlige Foranledning til denne Studie og den Omstændighed, at en mindre Artikel, som jeg skrev for Mitteldeutsche Philatelisten Verbands Foreningsorgan, blev optaget med Velvilje, er Aarsagen til, at jeg har offentliggjort dette større Arbeide.

Nordisk filatelistisk Tidsskrift, Fællesorgan

for

Nordens Primærkesamlere.

Foreningsorgan for:

Frimærksamlare Föreningen i Stockholm.

Frimærksamlare-Föreningen i Göteborg.

Kjöbenhavns Philatelist-Klub.

Kristiania Filatelistklub.

Lunds Filatelistförening.

Norrbottens Frimærksamlare-Klub.

Upsala Filatelistklub.

Udkommer 2 Gange maanedlig, af-
vekslende i Kristiania og Stockholm.

Abonnement tegnes paa enhver Post-
anstalt i Ind- eller Udlandet og koster:

For Norge Kr. 3,15 pr. Aar, incl. Porto.

- Sverige - 3,20 - - - -

- Danmark - 3,36 - - - -

og direkte under Korsbaand Kr. 4 20
pr. Aar.

Provenummer paa Forlangende mod
Indsendelse af 10 Øres Frimærke.

F. W. Andréen, G. O. Ulleberg,

Stockholm.

Kristiania.

F. V. Riegels,

55 Frederiksbjergsallée,

Kjøbenhavn V.

DANMARK

En philatelistisk Studie

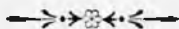
af

O. V. Riise

Separataftryk af „Nordisk Frimærkeblad“

G. O. Ullebergs Forlag

— Kristiania —

Pris Kr. 1.25
Porto - 0.15

Kjøbenhavns Philatelistklub,

stiftet den 22. November 1887, tæller over 550 Medlemmer, indbyder herved til Indtrædelse.

Gjennem Doubletbytningen har Medlemmerne bekvem Adgang til at erhverve Mærker og afsætte deres Doubletter.

Gjennem Kjøbeforeningen leveres nyudkommonde Mærker, ubrugte, til billigst mulig Pris.

Det aarlige Overskud efter Kasse-regnskabet anvendes til Indkjøb af Frimærker, som gratis bortloddes blandt Medlemmerne. Alle erholder Gevinst.

Kluborgan „Nord. Fil. Tidsskrift“.

Damer og Herrer over 18 Aar kan optages. Aarskontingenten, som erlægges i Januar eller strax ved senere Indtrædelse, er 4 Kroner for udenbys Medlemmer. Intet Optagelsesgebyr.

Nærmere ved Henvendelse til Klubbens Formand, Toldkontrollør O. V. Riise, Ny-Stormgade 62, Kjøbenhavn, V.

Bestyrelsen.

Kristianna Filatelist-Klub

— stiftet 11. December 1886 —

tæller nu over 230 Medlemmer.

Gjennem Bytteforeningen er der aabnet Medlemmerne Adgang til at foreøge sin Samling, ligesom man kan omsætte sine Dubletter fordelagtig.

Foreningens Organ er „Nord. Fil. Tidsskrift“, der udkommer med 24 Nummere aarlig og, som tilstilles Medlemmerne gratis og franco.

Møder afholdes i Vintermaanederne hver 1. og 3. Mandag; i Maanederne Mai—August hver 1. Mandag i Maaneden.

Kontingent Kr. 5.00, Indskrivningspenge Kr. 1.00.

Klubbens Postadresse: „*Kristiania Filatelistklub*“, Kristiania.